

NÉPLAP

Szerkesztőség:
PIAC-UTCA 59

POLITIKAI NAPILAP

Kiadóhivatal:
BATHYÁNYI-UTCA 4

Mi történt?

Hol állunk? Merre visz az út? Riadt szemek keresik, tétova ujjak tapogatják, jelszavaktól visszhangzó agyak fejtegetik a nagy titkot, a szörnyű csodát. Bódultan áll a szét-tépett ország. Történelmünk leg-súlyosabb óráit éljük. 25 év aljas, reakciós politikája, a dolgozók tudat-lanságára építő ravasz propaganda művét csodálhatjuk most a füstölgő romokon, a dult, kifosztott földeken. Nincs itt csoda, nincs itt rontás, az igazság, a történelem, a fejlődés győzött. Ennyi az egész.

25 éve uralkodó osztályunk elin-dított a halálos lejtőn, aminek most végére értünk, Ne a közelmult és a jelen pünkösdi királyait, a csör-tető, véresszájú percembereket te-gyük egyedül felelőssé pusztulásun-kért. Az egész uralkodó-osztály fe-lelős! 25 év óta minden szavukkal féktelen gyűlöletet hirdettek szom-szédaink, Csehszlovákia, Jugoszlá-via, Románia ellen. 25 éve hazug rágalmakkal gyalázták a hatalmas Szovjetuniót, a virágzó kolchozok, az óriás ipartelepek békés birodal-mát. 25 év óta harcra, gyűlöletre izgattak a zsidóság ellen.

Ha a paraszt földet akart, akkor szerb dolgozók földjével csalogat-ták: „Majd elveszük tőle majd, te kapod!” Ha a munkás jobb bért akart, akkor a zsidó gyáros ellen izgattak: majd elveszük tőle te kapod! És mit kapott a paraszt, a munkás az ígéretekből? Semmit!

A rablott földek a nagybirtok éhes markába kerültek, a paraszt hoppon maradt. A zsidó gyáros helyébe beült az öskeresztény tö-kés, a munkás leshette sorsa javu-lását. A tajtékozó gyűlölet, a szer-zés mohó vágya végül is vérpadra vitte dolgozóink színe-virágát. Harcot vívtunk, halálos bűnös harcot. A tüzzel vassal hédító fasiszma rabszolgái lettünk. Ugy összeforr-tunk vele, hogy még ma is, az elvesztett háboru utolsó perceiben sem tudunk saját lábunkra állani.

A győzelmes Vörös Hadsereg ez év tavaszán elérte a Kárpátok elő-terét. Vezetőink, még mindig cso-dákban, fanasztikus fegyverekben hittek. Minden gondolkozni tudó agyvelő tisztán látta az ország sor-sát. Néki még akkor is fegőbb gondjuk a zsidóság gyalázatos elhur-colása volt, marakodtak a prédán. A Szovjetunió és szövetségesei szűn-jelenül figyelmeztették felelőtlen gaz-

MEGINDULT A HARC BUDAPESTÉRT és MISKOLCÉRT

A szövetséges haderők sikerei az összes arcvonalakon

Minden európai fronton a német birodalom köré kovácsolt acélgyűrű egyre szorosabbra fonódik. A külön-böző szakaszokat, részben folyamat-ban levő szövetséges offenzívák, rész-ben az offenzívákat megelőző súlyos örlőharcok jellemzik. A német had-sereget az ulolsó vératömlésztés, a nagy propaganda-puffogatás közep-te behívott Volkssturm-alakulatok (60 évesek) sem tették képessé a kezdeményezés magához ragadá-sára, legfeljebb a kikerülhetetlen összeomlás elődázására.

Ha a frontokat egyenként szem-ügyre vesszük, a több ezer kilométe-res arcvonalon diadalmasan előre-nyomuló Vörös Hadseregét a keletporosz határon kiépített erőd-rendszer áttörése után széles fron-ton áll német földön és súlyos har-cokat viv a Danzig és Némétor-szág szíve felé megindítandó döntő offenzíva előkészítésére, amelynek jelei már mutatkoznak. Innen délre a lengyelországi arcvonal nagyjá-ból a Narev és a Visztula folyók vonalát követi. Itt jelenleg a harcok átmeneti csillapodottsága tapasztal-ható. A Duklai hágónál csatlakozó Szlovákiai arcvonalon partizán csapatok nyugtalanítják a német

hátso összekötő vonalakat. A Vö-rös hadsereg magyarországi arc-vonala Ungvár és Sértoraljauhely között kezdődik és innen nagyrészt a Tisza vonalát követi Polgárig. Itt elválnak a Tiszától északnyugati irányban, az offenzíva láthatólag Miskolc ellen irányul, éle Mis-kolctól kb. 20 kilométerre, Emöd-nél van. Az arcvonal Mezőnyárad és Mezőkövesd elfoglalása után több helyütt megszakította a németeknek létfontosságú Miskolc — budapesti vasutvonalat. Az orosz csapatok Fűzesabony fontos vasúti csomó-pontot 6 km.-re meg közelítették, a Jászágban, Szolnoktól északra el-foglalták Jászkisér, Jászapáti és Jásztelek helységeket, súlyos a né-metekre nagy veszteségekkel járó harcokban nagy hadizsákmányt ejt-ve. Innen délre a Vörös hadsereg elfoglalta Pusztakürt, Tápiószent-márton és Tápióbicske közsege-ket, Nagykáta tőzsomszédságában.

A 2. ukrainai hadsereg nagy erővel nyomul előre Cegléd-től északnyugatra Budapest irányában és súlyos harcok közben elfoglalta Monort.

E harcok elkeseredettségére jel-lemző, hogy az ellenállást megki-

sérlő 20. magyar hadosztály oly súlyos vereségeket szenvedett hogy állományából mindössze egy zászlóalj maradt meg. A Budapest kö-rül szűkülő gyűrű további pontjai Ócsa és Alsónémedi: innen dél-nyugatra eléri a Dunát.

A Mezőkövesdtől a Dunáig hu-zódó főarcvonalat több beöblösödés és kiszögélés jellemzi, melyek al-kalmasak terepszákok létesítésére és ennek folytán megsemmisítő kat-lancsaták megvívására. Különösen fenyegető a német és magyar fa-siszta csapatok helyzete a Monor és Ócsa közötti zsákban. A Duna vonalán is többhelyütt súlyos har-cok folynak így Dömsödnél, továbbá Dunaföldvárnál, ahol sikerült a német hídfőállást kiküszöbölni.

Legjelentősebb most már a Du-nántul ellen irányuló hadműveletek és Budapest későbbi nyugati irányu teljes bekerítése szempontjából a vörös hadseregek és Titó tábor-nagy csapatainak a Dunán Baján és Apatin között 100 km széles arcvonalon történt átkelése. Ez a hadművelet, ha kifejlődik, a leg-nagyobb reményekre jogosít az ország nyugati felének a fasiszta uralom alól való felszabadítására.

ember politikusainkat: ha nem tér-nek észre szörnyű megtorlás, vár a Magyarországra. De mit érdekelte őket az ország, a nép? Eljött a nyár. Románia megértette és végrehajtotta a történelem parancsát. Megfordította fogycereit és most azok ellen harcol akik népét elvéreztették, országát feldúlták. A diadalmas Vörös Had-sereg átlépte a Kárpátokat. A né-metek megkezdtek Magyarországot „tervszerű” kiűrését. Gyujtva, fosz-togatva vonultak vissza, Felrobban-tották a hidakat, feltépték az utakat felgyújtották a gyárakat, elhajtották a lábasjószágot, magukkal sodorták a tehetetlen szerencsétlen népet. Hisz Magyarország védelme egy per-cig sem volt szándékukban. A Kár-pátok védő vonalának megtartása és a többi hazug ígéret csak eszköz volt arra, hogy a honvédséget harcra

bíztassák. Közben aljasul készültek a pusztító visszavonulásra. A Vörös Hadsereg győzelmes rohammal szá-guldott végig Románián. Felsorako-zott az Alföldön és Szegedtől Nagy-váradig hatalmas éket vágott a fa-siszta seregek közé. Eljöttek a vég-ső órák, elhangzottak a végső figyel-meztetések. Tíz napig szünetelt a légi harc, tíz napig várták a tankok az első önálló magyar lépést. Ekkor döbbenhetett rá az az egy két kijö-zanult koponya, hogy milyen aljas pusztító munkát végeztek itt negyed évszázadon keresztül. Nem tudtak kire építeni! Fasiszmussal átítatott katonatisztikar, tisztviselők szolga-hada elszédített gyanakvó tömegek, ettől vártak határozott szabad lépést? A kormányzó gyenge szervezkedését letörte az éber német hadsereg. Szálasi pribékjeivel kézbe vette a

szerencsétlen félország sorsát. Ez a kalandor banda tartja még mindig hadseregünk zömét a véres fasiszta járomban. Miattuk ellensége még mindig Magyarország a fejlődésnek, a szabadságnak. Budapestünk az ő ítéletük miatt lesz romváros, a Du-nántul dermedten várja szörnyű vég-zetét.

Ez történt itt állunk! A jövő utja pedig: a szabad demokratikus Ma-gyarország. Megértés, együttműködés a szomszédállamokkal és öszjnté, baráti szövetség a világ demokrati-kus hatalmaival, a Szovjetunióval, Amerikával, az Angol Birodalommal. Ez a szoros együttthaladás csak ak-kor lesz biztosítva, ha Magyarország minden becsületes, demokratikus pártja és szervezete összefog.

Kezet nyujtunk minden építő kéz-nek! Lássunk munkához! R. I.

Ára 20 fillér

Lenin és Sztalin neve pirkadó reményt szül a világ minden zugában és harsogva hív harcra a népek békéjéért és boldogságaért, harcra a kapitalizmustól való teljes felszabadulásért.

(Molotov)

A Balkán-félszigeten Szerbia felszabadítása lassan befejeződik. Titó tábornagy jugoszláv felszabadító hadserege bolgár kötelékek támogatásával elfoglalta Kumanova városát és benyomult Skopje városába, így végleg elvágtatta a még Dél-Balkánról menekülő német csapatok útját. A legutolsó jelentések beszámolnak továbbá Cetinjenek, Montenegró fővárosának felszabadításáról.

Időközben a szövetséges angol csapatok, görög partizán csapatok támogatásával felszabadították Görögország túlnyomó részét, valamint Albánia egy részét. Az Észak-Görögországban még elszigetelten harcoló német csapatok maradéktalan megsemmisülését egyébként a Titó-hadsereg déljugoszláv sikerei is biztosítják.

Az olaszországi fronton az angol-amerikai hadsereg az Adriai-tenger mentén nyomul előre és Forlì elfoglalása után egyrészt Ravenna közvetlen előterébe jutott, másrészt a Driana-csatornában való átkelés után Bologna felé is támad.

A nyugati arcvonal szélső jobb-szárnyán, a francia-német-svájci határvidék közelében az újonnan felállított és korszerűen felszerelt francia hadsereg Belfort-tól északra Elzász felé támad. A csatlakozó lotharingi arcvonalon az amerikai hadsereg súlyos harcban áll és ennek során Metz várát már majdnem teljesen bekerítve és a Mosellen átkelve Saarbrücken felé nyomul előre. Thionville város nagyrésze a szövetségesek kezére került. A két felemelt szakasz között Nancy, Lunéville, Bruyere és Epinal városok a szövetségesek kezén vannak.

A luxemburgi határ és a délkeleti hollandi kiszögélés közti sávon a szövetséges csapatok mindenütt német főerők harcainak, Aachen és Köln között, megkóstoltatva itt is a náciakkal a tolnis háború "gyönyöreit", saját földjükn.

Innen az arcvonal nyugatnak fordul és nagyjából a Maas folyó vonalát követve éri el az északi tengert.

A szövetségesek nyugati hadműveletinél döntő fontosságú a teljes főnyomvonásban levő légierő állandó és nagyértékű bevetése. Ennek során nemcsak a közvetlen ellenséges arcvonalak és utánpótlási vonalait pusztítják éjjel-nappal, hanem Németország belsejében levő városokat is lehetetlené téve a a folyamatos haditermelést.

Jellemző a szövetséges légierő főtörzsjére az a jelentés, mely szerint ez vasárnap hattonás bombáival elsüllyesztette az utolsó német csatahajót, a Tirpitzet, mely a távol-norvégiai Tromsø-fjordban keresett menedéket.

Munkások!

Jelentkeztek a Szakszervezetekbe

Sztójajtól—Szálasiig

A Magyar önállóság árulói

A Sztójaj-kormány pártfelosztató határozata óta a magyar politikai élet külső arculata megváltozott. Csend volt kifelé, de annál inkább zajlott befelé. Különös megnyilatkozásai csak a kormánypárt helyiségeiben zajlódhattak le befelé azonban mindjobban gyülekeztek azok az erők amelyek a magyar politikai élet balra való fordulását hangsúlyozták és az elmúlt 25 éves reakció felszámolását sürgették. A reakció azonban, mint mindig, most is szűk látókörűnek bizonyult, mert azt hitte, hogy látszatengedményekkel, egyes emberek kicserélésével magát a rendszert, a magyar köztisztviselő-osztály, a dzsentri és középosztály uralmát mentheti meg. A Sztójaj-kormány bukása a Lakatos és a Rakovszky-kormány kinevezése ilyen látszatintézkedés volt. Még ez a kormány is azonban abban látta főcélját, hogy az ellenállást a Szovjetunió ellen megszervezze és a németek mellett, az utolsó csepp vérig kitartsa. A magyar köztisztviselő-osztály annyira „felült” a saját propagandájának, annyira ragaszkodott vére és bűnnel megszerzett uralmához, hogy ragaszkodásának és felelőtlenségének oltárán képes volt feláldozni az egész országot. Nem gondolta meg, hogy ezzel nem csak az ország, hanem a saját sírját is megásta.

A Vörös Hadsereg győzelmesei segei azonban feltehetően a hatalom közlekedtek és illegálisan mozgó politikusainak sikeült egységfrontot létrehozni, a kommunista párttól a kisgazdáig. Az illegálitás, amelynek erejét a Békepárt adta, minden képességével azért küzdött hogy Magyarország tegye le a fegyvert és szabaduljon meg a német fasizmus halált hozó ölelésétől.

Azonban Horthy, aki Orgovány-nál és Siófoknál nem habozott és megmondta a németeknek az akasztotta fel Sallayt és Fürstöt, most mikor az ország megmentéséről volt szó, nem tudott határozni. Így húzódtak a dolgok szeptember elejétől október közepéig, amikor először nyílt alkalom arra, hogy a népfrent képviselői kifejtessék előtte álláspontjukat.

Ez a késlekedés a véget jelentette mert a német elnyomók sem maradtak türelmek. Már, amikor Sztójajt a Lakatos kormány felváltotta az Imrédyista elemek kimaradtak a kormányból, és ezzel március 19-ének „csodás forradalma” likvidálódott, gyanút fogtak. Még inkább elkésztették őket a Lakatos kormány jegyzékei, melyekben a magyar hadvezetőségnek önállóságot, a csapatok felhasználásában nagyobb szabadságot követeltek. Utolsó jegyzékében pedig a kormány Erdély kiürítésénél tapasztalt súlyos német visszaéléseket és visszasságokat hozott szóba, garanciát kérve arra, hogy ezek a jövőben többet ne fordulhassanak elő. Hitler halogatta a válaszadást és Weesenmayer többszöri sürgetés dacára sem tudott felvilágosítást adni. A halogatás oka világos volt. Hitler elővette süllyesztőjéből Szálasi, aki azután Winkelmann SS tábornok főhadiszállásán ültette fel tanyáját. A nyilas árulók aknamunkájának most már semmi sem szabott gátat. Röpcédula röpcédulát követett és a nép és a hadsereg méltelyezése soha nem látott mértékben megindult.

Mikor mindezt megszervezték, adtaát Weesenmayer Hitler válaszáat: „sajnos a magyar kormány kérésének nem tud eleget tenni, mert nem lát elég garanciát a jelenlegi magyar kormányban a háború folytatására”. Ez a magyar függetlenségnek újbóli nyílt megsértése készítette végül Horthyt arra, hogy szóbaálljon az ellenzék képviselőivel és eleget tegyen annak az éhajnknak, hogy a Szovjetuniótól fegyverszünetet kérjen.

Igy virradt fel az október 19-i reményteljes vasárnap, amikor Horthyéknak sikerült a fegyverszüneti kérelmet tartalmazó kiáltványt rádióban beolvastatni. A várakozás nagyon nagy volt, saját az eredmény nem igazolta a várakozást. A Magyar nemzetben még nem volt meg az erő ahhoz, hogy a fasiszta ölelésből szabaduljon. Azonban munkásaink egyrésze készen állt a harcra és hősi ellenállási kísérletük három napig kétségessé tette a Szálasi brigantik uralmát.

De a rádió Szálasi által való elfoglalásával megakadt a hadsereg és a vidék felkelése. Mindenképpen a sötétségben tapogatózó és a magyar középosztály részéről mi sem állíthatott volna ki szörnyűbb szegénységi bizonyítványt, minthogy ez a politikai kalandor-banda tudott kormányt alakítani. Hamis hírek és parancsok egész sorozatával sikerült ezeknek a gangstereknek a hadsereget további ellenállásra készíteni. Ezzel nemcsak életük számtalan sorát áldozták fel pünkösdi királyságuk meghosszabbítása érdekében, hanem harctérre tesak az egész országot. Mindezekről az üzemekről rántotta le a leplet Dálnoki Miklós Béla az első hadsereg parancsnoka és Vörös János vezérkari főnök, akik még idejében teljesítették a kormányzó parancsát és nemcsak a további harc beszüntetésére szólították fel a honvédséget, hanem arra is, hogy a vörös hadsereg oldalán maga is vegyen részt az ország felszabadításában.

A harcok mutatják, hogy katonáink nagy részében sőt egyes tisztekben, mint Bély tábornok, Hatz Ottó vezérkari ezredes Szentkirályi alezredes, megvan a jóakarát, hogy szembeforduljanak a hitleri fasizmussal és a középosztályból származó tisztjeink nagyrésze még mindig kétségbeesve ragaszkodik uralmához és nemesak, hogy ellenáll; hanem katonáit is ellenállásra bozdítja. Szálasi közismert zagyva stílusában zug-prókatoraiával egyik rendeletet hoztatja a másik után, de többé már nem ő dirigál, sem a Dunántúlon, sem Budapesten, hanem az SS, amelynek soraiba között bevonult a királyi várba. Így szünt meg az önálló magyar belpolitika utolsó lehetősége Szálasi uralma alatt.

R. H

Harcoljunk együtt közös céljainkért

Szakszervezeti hírek

Az Építő Munkások Szakszervezete november hó 14-én délután 2 órai kezdettel tartotta alakuló gyűlését, a Baltazár Dezső-utca 9. sz. alatti Szakszervezeti Székházban. A gyűlésen kb. 140-150 építőmunkás vett részt. Az ülést Bérés András szaktárs nyitotta meg a következő napirenddel:

1. A szakszervezetek kiépítésének szükségessége, 2. A Vörös Hadsereg támogatása, 3. A munka megindítása a szakszervezet által, 4. Anyag lefoglalása a házak kijávitására, 5. Munkásörög felállítása, 6. Szervezőbizottság megválasztása.

A programot Pálfi Sándor szaktárs ismertette részletesen, majd megválasztották az öttágu szervezőbizottságot Bérés András, Juhász András, Pálfi Sándor, Szabari Imre, és Lada Ferenc szaktársak személyében.

Számos hozzászólás után a szaktársak egyhangulag készségeket nyilatkoztak a Vörös Hadsereg harciának támogatására és élesen bírálták a jelenlegi polgárörög működését, mely igen sokszor a Vörös Hadsereg számára dolgozó szakmunkásokat akadályozza meg a munkahelyre való menetelbe és ezzel hátráltatja a hadsereg támogatását.

Valamennyi szaktárs követelte a munkásörög felállítását, hogy azon keresztül a munkások személyének és családjának biztonsága és az elvégzendő munkák igazságos elosztása biztosítható legyen. Határozatilag mondotta ki az alakuló gyűlés valamennyi szakma szervezetének életre hívását és a szakszervezetek általi munkásközvetítést egyben követelte az ellátás kérdésének napirendre vételét. Az alakuló gyűlés 4 órakor véget ért.

Sz. J.

HIREK

A front egy másik szakaszán a 23. hadosztály kötelékébe tartozó Szentkirályi Gusztáv alezredes a pártolt az oroszokhoz és a következőket jelentette ki: *kevéssel azelőtt, hogy a németek letartóztatták Béli tábornokot, engem pedig a frontra küldtek ki, arra a meggyőződésre jutottam, hogy az oroszok elleni ellenállás hiábavaló és nincs semmi értelme, hogy katonáim életét a németek érdekében feláldozzam. Elhatározásomat minden tisztem helyeselte és a katonák az utolsó szál emberig mögém álltak. Boldogok voltak, hogy letehették a fegyvert, fejezte be nyilatkozatát Szentkirályi Gusztáv alezredes.*

A moszkvai rádió közölte Petrescanu román kommunista igazságügyminiszternek sajtónyilatkozatát, amely szerint Petrescanu sürgős feladatának tekinti az eddigi tisztviselői kar eltávolítását. A miniszter tekintet nélkül eljárást hirdet minden rendű és rangú tisztviselő ellen egyaránt azzal vádolva őket, hogy megakadályozták a baloldali elemek kifejlődését. Attól sem riad vissza, hogy a demokratikus politikások ellen eljárjon, akik szerinte csak hirdették a demokráciát, a valóságban azonban meg akarták akadályozni, hogy Romániából szabad, független és demokratikus ország legyen.

NÉPLAP

Szerkesztőség:
PIAC-UTCA 59

POLITIKAI NAPILAP

Kiadóhivatal:
BATHYÁNYI-UTCA 4

Mi történt?

Hol állunk? Merre visz az út? Riadt szemek keressik, létova újjak topognak, jelzavaktól visszhangzó agyak fejtetik a nagy titkot, a szörnyű csodát. Bódultan áll a szét-
széppelt ország. Történelmünk leg-
súlyosabb óráit éljük. 25 év aljas,
reakciós politikája, a dolgozók tudat-
lanságára építő ravasz propaganda
mívelt csodálatoskult most a füstölgo
romokon, a dult, kifosztott földeken.
Nincs itt csoda, nincs itt rontás, az
igazság, a történelem, a fejlődés
győzött. Ennyi az egész.

25 éve uralkodó osztályunk elin-
dított a halálos lejtőn, aminek most
végére értünk. Ne a közelmúlt és
a jelen pünkösdi királyait, a csor-
bát, véreszűtő perembereket let-
gyűk egyedül felelőssé pusztulásu-
lást. Az egész uralkodó-osztály fe-
lelő! 25 év óta minden szavukkal
légtelen gyűlöletet hirdettek az om-
sodáink, Csehszlovákia, Jugoszlá-
via, Románia ellen. 25 éve hazug
szóvalakkal gyalázták a hatalmas
Sovjetuniót, a virágzó kolchozok,
az óriás ipartelepek békebi birodal-
mát. 25 év óta harca, gyűlöletre
keltették a zsidóság ellen.

Ha a paraszt földet akart, akkor
szemből dolgozók földjével csalogat-
ták: „Majd elvesszük tőle majd-
te kapod!” Ha a munkás jobb bért
akart, akkor a zsidó gyáros ellen
kelték: „Majd elvesszük tőle te
kapod!” És mit kapott a paraszt, a
munkás az igéretkekből? Semmit!

A rablói földek a nagybirtok
úras markába kerültek, a paraszt
szegény maradt. A zsidó gyáros
hatalma beült az ökerasztény to-
lók, a munkás leshette sorsa javu-
lónak. A tényleges gyűlölet, a szer-
vált szemből végül is vérszóra
vált dolgozóink szeme-virágát. Har-
cot vívtunk, halálos büns harcot.
A tiszta vasaal bédítő lasizmus
szükséglet lettünk. Ugy összefer-
tünk vele, hogy még ma is, az
elvonult háboru utolsó perceiben
szembe nézünk saját lábunkra állani.

A győztes Vörös Hadsereg ez
a tavaszi éjtele a Kárpátok elő-
lét. Vezetőnk, még mindig co-
dóltan, fanasztikus fejtverekben
lélt. Minden gonoszkossza, tado-
gyvált tiszta látta az ország sor-
gát. Nélkül még akkor is legfőbb
feladatunk a népdolgó gyalázatos elur-
gólás volt, marokdóltak a prédák.
A szovjetunió és szövetségesi orszá-
gok! Szereplőnknek halálosan gon-

MEGINDULT A HARC BUDAPESTÉRT és MISKOLCÉRT

A szövetséges haderők sikerei az összes arcvonalakon

Minden európai fronton a német
birodalom köré kovácsolt acélgyűrű
egyre szorosabba fonódik. A külön-
böző szakaszokat, részben folyamatos-
ban levő szövetséges offenzívák, rész-
ben az offenzívákat megelőző súlyos
őrlőharcok jellemzik. A német had-
sereget az utolsó veratömlésztés, a
nagy propaganda-pullogatás közre-
pette behívott Volksturm-alakulatok
(60 évesek) sem tették képtessé a
kezdőményezésé magához ragadá-
sára, legfeljebb a kikerülhetetlen
összeomlás előadására.

Ha a frontokat egyenként szem-
ügyre vesszük, a főbbekről kiemelte-
res arcvonalon diadalmasan előre-
nyomuló Vörös Hadseregét a
keletpárosz hátáron kitépelt erd-
rendező átlórése után széles fron-
ton áll a német földön és súlyos har-
cotokat vív a Danzig és Németor-
szág szíve felé megindítandó döntő
offenzíva előkészítésére, amelynek
jelei már mutatkoznak. Innen délre
a lengyelországi arcvonal nagyjá-
ból a Narv és a Visztula folyók
vonalát követi. Itt jelenleg a harcok
átmeneti csillapodottságú lapzállá-
súak. A Duklai hegynél csatlakozó
Szlovákiai arcvonalon partizán
csapatok nyugtalanítják a német

hátsó összekötő vonalakat. A Vö-
rös hadsereg magyarországi arcvona-
lára Ungvár és Sátoraljuhely
között kezdődik és innen nagyrészt
a Tisza vonalát követi Polgárig. Itt
alváltak a Tiszától északnyugati
irányban, az offenzíva láthatóság
Miskolc ellen irányul, éle Mis-
kolcól kb. 20 kilométerre, Emőd-
nél van. Az arcvonal Mezőnyárad
és Mezőkövesd elfoglalása után több
helyütt megszakította a németek
léltonoságu Miskolc — budapesti
vasútvonalát. Az orosz csapatok
Füzesabony felé vonult csomóp-
ontot 6 km-re megközelítették, a
Jászágóban, Szőlőskől északra el-
foglalták Jásztelek, Jásznapát és
Jásztelek helységeit, súlyos a né-
metekre nagy veszteségekkel járó
harcokban nagy hadiszámnyát ejt-
ve. Innen délre a Vörös hadsereg
elfoglalta Pozsákfőrt, Táplószent-
márton és Tápióbicake közsze-
ket, Nagykáta lövészárterében.

A 2. ukrán hadsereg nagy
erőkkel nyomul előre Ceglédől
északnyugatra Budapest irányában
és súlyos harcok közben elfoglalta
Monort.

E harcok elkezdődésére jel-
lemző, hogy az ellenállást megki-

erős 20. magyar hadosztály oly
súlyos veszteségeket szenvedett hogy
állományától mindössze egy száz-
lós maradt meg. A Budapest kö-
zül szökő győri lovászi postját
Ócsa és Alcsútdömőd: innen dél-
nyugatra éleli a Dunát.

A Mezőkövesdtől a Dunáig hu-
zódo farscenslat több beéblésődés
és kiezgélés jellemel, melyek al-
kalmasak teroprakók létesítésére
és ennek folytán megsommitó hat-
lancaiták megvissára. Különösen
fenygető a német és magyar fa-
sista csapatok helyzete a Monor
és Ócsa közötti szakban. A Duna
vonalán is többhelyütt súlyos har-
cotok folytak így Dömödénél, továbbá
Dunaáldvósnál, ahol sikerült a
német hidőllást kikérőből.

Legjelentősebb most már a Du-
nánál ellen irányuló hadműveletek
és Budapest köröbői nyugati irányu
teljes bekerítése személtől a
vörös hadseregnek és Titó tábor-
nagy csapatának a Dunán Haján
és Apatin között 100 km széles
arcvonalon történő átkelésén. Ez
a hadművelet, ha kifejődik, a leg-
nagyobb reményekre jogosít az
ország nyugati földek a fasista
uralomtól való felszabadítására.

ember politikussainkat: ha nem tér-
nek észre szörnyű megölték, vár a
Magyarországra. De mit érdekelte
őket az ország, a nép? Eljött a nyár.
Románia megértette és végrehajtotta
a történelmi parancsát. Megfordította
fogyvereit és most azok ellen harcol
akik népet elvéreztették, országot
feloldalták. A diadalmas Vörös Had-
sereg állépte a Kárpátokat. A né-
metek megkezdtek Magyarország
„tervszerű” kiürítését. Gyujtó, losz-
fogató vonulatok vissza, Felrobban-
tókák a hidakat, feltették az utakat
felgyújtották a győseket, elhajították
a látszólagos, magukkal sodortak
a taktetlen, szervezetenlen népet.
Hisz Magyarország védelme egy per-
cig sem volt szándékukban. A Kár-
pátok védő vonalának megtartása és
a többi hazug ígért csak csakör
volt arra, hogy a honvédséget harca-

biztassák. Közben aljasul készültek
a pusztító visszavonulásra. A Vörös
Hadsereg győzelmes rohammal rá-
guldolt végig Románián. Felsőra-
kocott az Allódon és Szegedől Nagy-
váradig hatalmas éket vágott a fa-
sista seregek közé. Eljötték a vég-
sős órák, elhangzottak a végső figyel-
meztetések. Tíz napig szünetelt a
légiharc, tíz napig várták a tankok
az első önálló magyar lépést. Ekkor
dobbenhetett rá az az egy két kijö-
zanult koponya, hogy milyen aljas
pusztító munkát végeztek itt negyed
évszázadon keresztül. Nem tudták
kivé építeni! Fasizmussal átitott
katonasiztikar, tisztviselők szolga-
hads elszédített gyannkvo tömegek,
ettől vártak határozott szabad lépést?
A kormányzó gyenge szervezkedését
lelőtte az éber német hadsereg.
Szálasi próbálkeivel kézbe vette a

szerezenellen felsoragorást. Ez a
kefandor banda tartja még mindig
hadseregünk tömöt a vére fasista
járomban. Mintak ellensége még
mindig Magyarország a fejlődésnek,
a szabadságnak. Budapestiának az é-
itéletük miatt lesz romváros, a Du-
nánál dermedten várja szörnyű vég-
zetét.
Ez történt itt állunk! A jövő útja
pedig: a szabad demokratikus Ma-
gyarország. Megértés, együttműködés
a szomszédállamokkal és fennate-
bort szövetség a világ demokrá-
tus hatalmival, a Szovjetunióval
Amerikával, az Angol Birodalommal.
Ez a szoros együttműködés csak ak-
kor lesz biztosított, ha Magyarország
minden becsületet, demokratikus
pártja és szervezete összefog.
Kézelt a tunk minden építő és
nok! Létezőnkönkben! R. I.

NHC 2.046

Tiszántuli Időszaki Kiadványok Repertóriumai

I.

A D E B R E C E N I

N É P L A P

R E P E R T Ó R I U M A

1944. november 15 - 1945. április 6.

1 9 7 5

Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtára

Összeállította

Király László és Tóth Ferencné

Tiszántúli Református Egyházkerület

Nagykönyvtára, Debrecen

Lektorálta

Dr. Bényei József

30 évvel ezelőtt 1944. november 15-én jelent meg Debrecenben a felszabadult ország-rész első kommunista napilapja, a Hajdu-Bihari Napló elődje, a Néplap. Az új lap hangvételében, szellemében a haladó magyar baloldali sajtó hagyományaira támaszkodott. Példaképnek a Debreceni Vörös Ujságot tekintette, s e nemes hagyományokat felhasználva igyekezett világosan megfogalmazni programját.

A múlt év novemberében a Néplap harcos éveire emlékezve megünnepeltük ezt az évfordulót. Méltattuk a Néplap szerepét, jelentőségét abban a munkában, amit a születő magyar demokrácia érdekében végzett. A Néplap megsárgult lapjai nagy küzdelmek emlékét őrzik.

Ezt a korszakot, hazánk történetének eseményekben is gazdag időszakát most egyre többen tanulmányozzák.

Harminc év nem nagy idő. A Néplap első számaiban megfogalmazott programok azóta fokozatosan megvalósultak. A harminc éves évforduló alkalmából megkértük azokat az elvtársakat, egykori pártmunkásokat, akik a lap első éveiben az újságnál dolgoztak, hogy írják meg élményeiket, villantsanak fel egy-egy epizódot a kor emlékeiből. Ezekből állítottuk össze november 17-i mellékletünket. Visszaemlékezéseik nagy segítséget nyújtanak a három évtized előtti munka jobb megismeréséhez és megértéséhez. Akik ma napjainkban e három évtized történelmét kutatják, az összefüggéseket keresik hasznos információkat kaphatnak azoktól, akik a kor harcosai voltak, akik mai életünk eredményeinek alapját harminc évvel ezelőtt megvetették.

Az emlékezők azonban sajnos egyre kevesebben vannak. Az emlékezés is véges. A kutatáshoz, a tanulmányozáshoz elengedhetlenül szükséges egy repertórium, egy címjegyzék a korabeli sajtó cikkeiről, amely nélkül a kutatómunka igen nehéz és körülményes volna. A Néplap számaiból ilyen eddig még nem készült. Ezt a hiányt pótolja most a Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtárának kezdeményezése azzal, hogy a felszabadulás utáni megyei sajtó repertóriumát elkészíti.

Ezt a kezdeményezést, ezt a nagyszerű munkát a Napló nevében ezuton is megköszönöm. Megköszönöm továbbá a Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtára munkatársainak a repertórium első kötetének elkészítésében kifejtett eredményes tevékenységét. Munkájuk jól szolgálja felszabadulásunk körülményeinek jobb megismerését, az új demokratikus élet megindulása tanulmányozásának lehetőségét. A most elkészült Néplap repertórium hézagpótló munka, mely segít közelebb hozni egy dicső kor emlékét.

P a l l á s I m r e
a Hajdu-Bihari Napló főszerkesztője

A TISZÁNTULI IDŐSZAKI KIADVÁNYOK REPERTÓRIUMAI

A szűkebb haza népe, földje, kulturája, történelme iránti érdeklődés táplálta munkánk kedvvel, nagyigényű terveket szöve fogott hozzá a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtárának bibliográfusi gárdája a Tiszántuli Bibliográfia megalkotásához. Az ötvenes évek közepén jártunk. Erre az időre ma mint a korszerű magyarországi bibliográfiai rendszer kiépítésének hőskorára tekintünk vissza. Nemcsak új bibliográfiai műfajok felismerésére és fellendülésére -- pl. a kulturforradalomban fontos szerepet játszott ajánló-bibliográfiára -- gondolunk, amikor ezt említjük, hanem arra is, hogy egyes hagyományos ágazatai is a könyvészetnek, amilyenek a regionális bibliográfiát tekinthetjük, a társadalmi haladás közvetlen szolgálatában keresték s találták meg igazolásukat, s a bibliográfust ennek megfelelő vállalkozásokra, erőfeszítésekre ösztönözték. Maga az országos bibliográfiai rendszer azonban s az intézményközi munkamegosztás, amelyen az ma épül, még csak akkoriban kezdett többé-kevésbé reális hipotézisek alapján, de spontán módon is, az olykor ellentétes koncepciók összezsapása nyomán kialakulni.

Ezért vállaltunk a kezdet kezdetén többet /földrajzi illetékességünket s a feldolgozás mélységét, terjedelmét tekintve/, mint amennyit manapság egy-egy helyismereti bibliográfiai vállalkozás maga elé tűz. Nem közigazgatási, hanem történeti, kulturális és gazdasági értelemben vett tájegység lebegett a szemünk előtt. Tiszántul. Nem keretnek tekintettük a helyismereti programot, amelyet később a rendszerré épülés igénye nélkül kisebb-nagyobb területi vonatkozású szakbibliográfiák, kalauz jellegű bibliográfiák stb. fognak kitölteni, hanem egy nagy, egységes bibliográfiai monolit kibányászásához gyürkőztünk. A teljesség utópiáját kergettük: az utolsó napihírig mindent feltárni, amit területünkön kinyomtattak, vagy ami területünkre vonatkozik. Ugy hittük, hogy az így megvalósuló tájbibliográfiák összességéből fog egy grandiózus nemzeti bibliográfia felépülni.

A funkciók megosztása végül is másként alakult. A nemzeti irodalom elsődleges regisztrálására legsajátabb hivatásaként vállalkozik az Országos Széchényi Könyvtár. A helyi bibliográfiának a legnagyobb közigazgatási egységek szintjén 19 műhelye támadt: a megyei könyvtárak, s a kisebb egységek is hovatovább gazdára találnak a területileg illetékes kisebb könyvtárban. A teljesség álma pedig saját kísérleteink során bizonyult valóban csak álmoknak.

E kísérletek azonban sok gyümölcsöt érleltek. Létrejött és ma is fejlesztés tárgya egy debreceni és tiszántuli vonatkozású nagy bibliográfiai kartoték, amely feltárja a helyi és az országos folyóiratok vonatkozó anyagát. S a monolit erőszakolása helyett az erek nyomán bányászunk. Elkészült a Hajdu-Bihar megyei sajtóbibliográfia. Megindult a Régi Tiszántuli Könyvtárak és a Tiszántuli Személyi Bibliográfiák sorozat. A jelen kötettel induló sorozat keretében pedig olyan jelentős folyóiratok repertóriumai állnak sorban megjelenésükre várva, mint a Debreceni Szemle, a Debreceni Képes Kalendárium, a Magyarok s a Csokonai Lapok,

nem szólva a készülő, befejezéshez közeledő többiekéről.

A Tiszántuli Bibliográfia végül is megvalósul. Most már látjuk: nemzedékek munkája nyomán, az irodalom kisebb egységeit regisztráló bibliográfiák mozaikjaiból. Legyen ezek közt most induló sorozatunkban az első a Néplap harcok indulását áttekintő repertórium! Nemcsak a történészek munkaeszközének szánjuk, hanem tanulmányul és tanulságul a fiatal nemzedékeknek. Nem egyszerűen az információk egy rendezett halmazába kaphatnak itt betekintést, hanem egy születő világ cselekvő formálásába s abba is, hogyan alakulnak át Marx, Engels, Lenin eszméi munkává, életté, valósággá.

C s ú r y I s t v á n

A N É P L A P MEGINDULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

Előjáróban a magyar sajtótörténet két eseményét kell kiemelnem és egymás mellé állítanom. Bár időben több mint egy évszázad választja el őket és mindkettő egy vidéki lap megjelenését tárja fel, mégis összefüggésben vannak egymással és tüntönek a helytörténet keretein országos jelentőségük miatt. Mindkét esemény népünk történelmének olyan periódusában történt, amikor a szabadság és nemzeti függetlenség idősza kezdődött el hazánkban.

Az első esemény 1848. július 2-án történt, amikor megjelent Debrecen első igazi politikai lapja, az Alföldi Hírlap. Ez az ujság a márciusi forradalom által kivívott, majd törvénybe iktatott sajtószabadság gyümölcse volt. Hatása túlterjedt a város határain és egész Tiszántul közvéleményének alakításában döntő szerepet játszott. Utolsó száma 1849. augusztus 2-án, a debreceni csata napján jelent meg.

A másik nevezetes sajtótörténeti dátum 1944. november 15-e. A második világháború debreceni csatáját győztesen megvívó Vörös Hadsereg október 20-án felszabadította a várost. Alig egy hónappal utána megjelent a felszabadult országrész szabad sajtójának első képviselője, a Néplap. Politikai napilaként indult, impresszumában ezt olvashatjuk: "Kiadják a debreceni kommunisták. Felelős szerkesztő Szilágyi József. Felelős kiadó: Radó István." A két lap szorosan összefügg egymással abban, hogy a nemzeti függetlenség hajnalán két alkalommal is ideiglenesen az ország fővárosává lett Debrecen szabad sajtójának termékei, másrészt pedig, hogy hatósugaruk túlterjedt a városon. A Néplap - a kormány Budapestre költözéséig - öt hónapon keresztül országos napilap feladatait is betöltötte.

Elindító a város addig illegalitásban élő kommunistái voltak, akik érezték a történelmi idő felelősségét és vállalva a nehézségeket, kockázatot, életre hívták a lapot. "Nem lehet azokra a napokra úgy visszagondolni, mint a későbbiekre, vagy az előzőekre. Nem közönséges napok voltak azok, nem hétköznapok, de nem is ünnepnapok, hiszen addig se, azóta se dolgoztunk annyit. Nem is dolgoztunk: teremtettünk a semmiből, a pusztulásból életet. A feldult országot úgy hagyták itt a régi gazdák, mint egy ezer évig tartó duhaj bál után a tánctermet. De itt maradt az örök, az igazi gazda, aki mindenkor mindent átvészelt, Muhi pusztát, Temesvárt, Mohácsot, Világost, világháborukat, - itt maradt a nép, a vérző és megújuló, mérhetetlenül erős magyar nép. Őt szólítottuk: legyen hite és kedve. Hite az élethez, kedve a munkához és meggyőződése, hogy most valami egészen más kezdődik." - Így vall visszaemlékezésében a tizéves évfordu-

lón Radó István.^{1/}

A frissen alakult kommunista pártszervezet székhelye a Piac utca 59. szám alatt volt a Steinfeld házban. Az itt szinte állandóan együttlévő maroknyi csapat a romániai fejleményekről az onnan érkezők tudósításait, a szövetséges hatalmak rádióadásait hallva cselekvésre határozta el magát és azonnal munkához látott. A legfontosabb tennivaló az volt, hogy a valóságnak megfelelően tájékoztassák a lakosságot az új helyzetben. Az emberekbe bátorságot, reménységet, a munkához életkedvet öntsenek. "A városban rémhírekkel riogatták egymást az emberek, az igazi hírekről kevesen értesültek. Mi lenne, ha kiadnánk egy újságot? Szó szót követett. Nem vitáztunk sokáig, a tettek idejét éltük."^{2/} Vietorisz Géza volt, aki legerőteljesebben képviselte a lap kiadásának tervét.^{3/} Nyomban elindultak és felkeresték a Vörös Hadsereg városparancsnokát, Sztornyikov alezredest. Szívélyesen fogadta őket, de kérte, hogy tervük megvalósításával várjanak, mert egyelőre segítséget nem tud nyújtani. A haditörvények értelmében lefoglalt nyomdát, papírkészletet felsőbb döntés nélkül nem bocsáthat rendelkezésükre. De ő: ennek ellenére megalakították a szerkesztőséget. Tagjai Halpern/Hardi/ Róbert, Radó István, Szilágyi József. Dr. Tariska István, Dr. Vázsonyi István, Vietorisz Géza voltak. Egyikük sem volt hivatásos újságíró; közgazdász, orvos, tisztviselő, az egyetem padjából éppen kinőtt értelmiségiek, kiknek a munkásmozgalomban szerzett tapasztalatuk adta a támpontot munkájukhoz. Kerestek egy gyorsírót, aki a rádió haditudósításait, híreit jegyezte. Radó megírta a vezércikket, - "Mi történt?" - mely felvilágosítás és programadás volt. "... az igazság, a történelem, a fejlődés győzött. Ennyi az egész. --- Ez történt, itt állunk! A jövő útja pedig: a szabad, demokratikus Magyarország. --- Kezet nyújtunk minden építő kéznek! Lássunk munkához!" Részletes haditudósítás tájékoztatót a front helyzetéről. Egy kemény hangú cikk szól a magyar nemzeti önállóság árulóiról; leplezetlenül bemutatja a fasiszta kormány vezetőit Sztójajtól Szálasiig. A fejlécet Gáborjáni Szabó Kálmán festőművész metszette linoleumból.

Közben nyomdát és nyomdászokat kerestek. A Fűvészkert utcában tartották gyűlést a nyomdászok Dávidházi Kálmán könyvkötészetében. Az ottlévőktől kérdezték meg, kik vállalkoznak az új lap kinyomtatására. Öten jelentkeztek, köztük Ferenczi Péter és Sallai József. A Batthyány u. 4. szám alatti Beke nyomdát tudták megszerezni. Parányi kis územ volt ez, de a legfontosabb már megvolt: szakember, gép, betűk és kevés papír. A kéziratokat szétdarabolták, kézzel szedték és kézzel tekerték a gépet is, mert villany nem volt. Gyertyafény mellett dolgoztak egész éjjel, s reggel 7 órakor már ut-

1/ Radó István: Az első szám. = Néplap, 1945. nov. 14. 3.p.

2/ Radó István: Az első szám. = Néplap, 1945. nov. 14. 3.p.

3/ Radó István: A mi kis ünnepünk. = Néplap, 1945. nov. 15. 2.p.

cán volt a Néplap első száma két oldalon, 3000 példányban. Huber Zoltán emlékezik erre 1969-ben a Naplóban megjelent "A Néplap első rikkancsa voltam" című cikkében. Nemcsak Debrecenben terjesztette, árulta a lapot, de ő vitt Budapest felszabadulása után egy szákmányi példányt szovjet futárvonattal a fővárosba is.

Alig adták el Debrecen utcáin az első példányokat, máris hívatta a felelős kiadót Szotnyikov városparancsnok. "Mi ez? - kérdezte kezében a frissen nyomott ujsággal. "Szerencsénjük, hogy nem követtek el benne súlyos hibát." Pontos beszámolót kért, de azután megadta a hozzájárulást a további példányokhoz, azzal a kikötéssel, hogy a kefele-nyomatokat nyomás előtt mutassák be neki. Még öt szám megjelent, aztán elfogyott a papír. Pedig mindent, a legkülönbözőbb színű papírt is felhasználták, de nem volt több, és november 21-én már nem jelent meg. Ez a hét a lap történetének hőskora. Minden irányítás, utmutatás nélkül, teljesen öntevékenyen készítették lelkes fiatal kommunisták. Felmérhetetlen segítség volt az élet megindításához, a szakszervezetek újraalakításához, a rend megszilárdításához.

A második korszak már a pártközpont tudtával, segítségével és eligazításával indult. November 28-án érkezett Szegedről Révai József és Vas Zoltán, a párt központi vezetőségének két tagja Debrecenbe. Az ő segítségével indult tovább a munka. Kiértékeltek az addig történeteket, elosztották a feladatokat, kaptak egy másik nagyobb nyomdát a József kir. herceg utcában. A pártvezetőségi tagok magukkal hozták a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front kiáltványát. November 30-án első oldalán ezzel a kiáltvánnyal jelent meg újra, mostmár 4 oldalon, és kezdődött el a Néplap második korszaka. Fejlécén ezt olvashatjuk: "Demokratikus napilap. Felelős szerkesztő Radó István. Felelős kiadó Dr. Tariska István. Kiadja a Szabadság nyomda és kiadóvállalat."

Egy időben Kállai Gyula irányította a szerkesztést, bár ez nem volt a lapon feltüntetve. Állandó vezércikk író volt Révai József, s több cikket irt hazatérése után Rákosi Mátyás is.

A külső munkatársi gárdához tartozott Balogh Elemér, Ilku Pál, Juhász Géza, Kardos Pál, Ménes János, aki akkor még nyomdász volt. A szerkesztőségben kezdték pályafutásukat Antal Gábor, Fábíán Ferenc, Márkus László, Rajk András, Ujlaki László, Vargha Domokos. A szerkesztőség változóan 5-8 személyből, a kiadóhivatal 2-3 személyből állt. A II. évfolyam 1. számának impresszumából megtudjuk, hogy a felelős szerkesztés és kiadás feladatát, az irányító munkát Dr. Tariska István vette át, de továbbra is Radó István szerkesztette a lapot. A felelős nyomdaigazgató ekkor Erdős István, majd február 7-től Ménes János. Nem kis gond volt mindenről gondoskodni, hogy a lap naponként pontosan megjelenjen. A legnagyobb problémát a papír okozta, szinte ingajáratot létesítettek a papírraktár, a katonai parancsnokság és a nyomda között. Főleg Ménes Jánosról mondható el, hogy többet is vállalt magára a gondok közül és hordozta erős, kisportolt vállain. "Mindennel törődött, mindenütt ott volt, mindenkor lehetett rá számítani." - emlékezik munkájára Márkus László.

Volt is mit tenni, mert más lapok csak 1945. februárban jelentek meg, mint a szociáldemokrata Tiszántuli Népszava és a kisgazdapárti Debrecen. Addig egyedül volt, de utána is első helyen figyelte, követte és alakította az életet. Nemcsak reagált az eseményekre, de kezdeményezően is fellépett.

Jelentőségét kiemeli, hogy a szegedi "Délmagyarország" előtt, elsőként megindult és nyomban átvette előbb Debrecen, de mind szélesebb körben a felszabadított ország-rész közvéleményének formálását, közéletének irányítását. Ezt a szerepét később megváltozott névvel, mint Hajdu-Bihar megyei Napló, még ma is végzi. Megindulása után együtt nőtt és fejlődött az induló új magyar demokráciával, annak központi orgánuma lett.

Főszerkesztője az egy éves évfordulón írja: "Őszintén szólva nem hittük volna, hogy ilyen jelentős helyet fog elfoglalni a "Néplap" az új Magyarország történetében. Debrecen főváros lett — városunk egyetlen lapja, nemcsak pártunk politikai vonalát kellett, hogy szolgálja, hanem az Ideiglenes Kormány elgondolásait is."^{4/}

Nagy érdeme, hogy felrázta a várost a pusztítás okozta döbbenet és fájdalom némaságából, harcolt a semmittevésbe süllyedés ellen az élet mielőbbi megindulásáért. Szervezte a szakszervezetek, pártok megalakítását. Tömegbázist teremtett a Nemzeti Bizottságok és az Ideiglenes Nemzetgyűlés mögé. Támogatta az Ideiglenes Nemzeti Kormány munkáját. Keményen harcolt a fasizmus teljes felszámolásáért, a reakció rontó és visszahúzó erőit ellen, a rend és a biztonság megteremtéséért. Mindezt úgy, hogy többre törekedett, mint pártlappá lenni, a nemzeti egység fórumának tekintette magát és az összes demokratikus erők összefogásával a népi demokrácia alapjainak a megteremtését tűzte ki feladatául. Ezt mutatja az is, hogy fejlécében csak március 18-tól jelenik meg ez a tájékoztató cím: "A Magyar Kommunista Párt Keletmagyarországi Kerületének napilapja." Egyes példányai, oldalai nagy idők emlékét őrzik. Az eredmények, amikért harcolt, majd megvalósulás után hirt adott, ma is fényesen ragyognak népünk történelmében. Benne jelentek meg az új korszakot elindító felhívások, kiáltványok, intézkedések: a fegyverszünet megkötése, a Németországnak küldött hadüzenet, az Ideiglenes Nemzetgyűlés törvényei, köztük is a legjelentősebb — a földreform rendelet.

De ezekben a "sűrű" napokban, a teremtő tevékenység felgyorsította időben a politikai és a háborús eseményekre reagálás mellett volt ereje a gazdasági élet kialakításával, visszasságaival, szociálpolitikai kérdésekkel, a közoktatás, népművelés megindításával, művészeti problémákkal, film és színházkritikával, az irodalom és sport kérdéseivel foglalkozni.

Lehet, hogy mai szemmel kritikusan tekinthetnénk rá a szerkesztés szakszerűsége szempontjából. De szükség volt rá és a társadalmi igényt kielégítette, óriási segítséget nyújtott az elkötelezettség tüztét, a meggyőződés lelkesedését sugárzó tudósításaiban, cikkeiben.

4/ Radó István: A mi kis ünnepünk. = Néplap, 1945. nov. 15. 2.p.

Elismerésünket azzal kívánjuk kifejezni, hogy hazánk felszabadulásának 30. évfordulójára elkészítettük első öt hónapos szakaszának repertóriumát. A periodizáció két időpontja Debrecen felszabadulása, illetve a lap indulása és az egész ország felszabadulása, vagyis a kormány Budapestre költözése közé eső időszakasz.

Ebben az időszakban nagyobb szerepet játszott a Néplap, mint általában egy helyi újság. Hasábjain hasznos tájékoztatást találunk arra, miként indult meg és alakult az új élet, hogy növekedett és terebélyesedett az egyre nagyobb mértékben felszabadított országrészekben a népi demokrácia új rendje. Ezért fontosnak tartottuk, hogy más napilapok repertóriumaival ellentétben teljességre törekedjünk. Minden hivatást jelentősnek tartottunk, csak az apróhirdetéseket és ugyanazon témában ismétlődő hirdetéseket – az első megjelenést kivéve – hagytuk el. Az egész anyagot nem egyszerű időrendbe, hanem témák szerint csoportosítottuk és a téma-csoportokon belül követtük az időrendet. A témák sorrendjét az határozta meg, ahogy az élet kialakulása során jelentkeztek. Ebből kiemelve külön csoportba foglaltuk az Ideiglenes Nemzetgyűlés és Kormány kiáltványait, rendeleteit /3. 6/, továbbá a földreformmal foglalkozó írásokat /10/. Voltak olyan cikkek és tudósítások, melyek több témával foglalkoznak, ezeket a bennük szereplő témák szerint több helyre is besoroltuk.

Végül még néhány módszertani megjegyzést említünk a repertórium használatának segítésére.

1. A lapban található írásokat, ha szerzőjük neve vagy nevének betűjele szerepel, szerzőjük neve alatt vettük fel. A nevek betűjelét, ahol csak tudtuk feloldottuk, a feloldhatatlanokat a szerző betűjével, mint szerzői rendszóval irtuk le.
2. Amelyik írás szerzője sehogyan sem volt jelölve, ott a címet és esetleges alcímeket irtuk le.
3. Amikor egy-egy írás tartalmát a címe nem tárta fel teljesen, a megértéshez szükséges módon röviden annotáltuk.
4. Tekintettel arra, hogy a repertorizált időszak 1944. novemberétől 1945. áprilisáig terjed és egyetlen napilapot tár fel, helytakarékosságból az egyenlőségjel után elhagytuk a lap nevét és az évszámokat, csupán a hónap, nap és oldal számmal jelöltük a helyet, ahol a cikk megtalálható.
5. Minden címfelvételel sorszámossal láttunk el, hogy a végén összeállított név- és helymutató könnyen használható legyen, a benne szereplő számok e sorszámokra utalnak.
6. A név- és helymutatóba a repertóriumban előforduló minden személynevet felvettünk, de a helynevek közül csak a magyarországi helységek neveit dolgoztuk fel.

Legvégül megköszönjük Dr. Bényei Józsefnek a lektori munkát. Köszönetet mondunk Dr. Csúry Istvánnak, az Egyetemi Könyvtár igazgatójának, hogy lehetővé tette repertóriumunk kiadását és folytatásaként a Néplap, illetve a Hajdu-Bihar megyei Napló mind a 30 évfolyamának repertórizálását tervbe vette és irányítani fogja.

Király László

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...

- 9. ...
- 10. ...
- 11. ...
- 12. ...
- 13. ...
- 14. ...
- 15. ...
- 16. ...

1870
The first of these is the fact that the
country is a large one, and the
population is very numerous.

It is an important fact that the
country is a large one, and the
population is very numerous.

The second of these is the fact that
the country is a large one, and the
population is very numerous.

The third of these is the fact that
the country is a large one, and the
population is very numerous.

The fourth of these is the fact that
the country is a large one, and the
population is very numerous.

The fifth of these is the fact that
the country is a large one, and the
population is very numerous.

The sixth of these is the fact that
the country is a large one, and the
population is very numerous.

The seventh of these is the fact that
the country is a large one, and the
population is very numerous.

1. HÁBORUS ESEMÉNYEK HÍREI, TUDÓSÍTÁSAI

1.1 Több frontra vonatkozó tudósítások

1. Megindult a harc Budapestért és Miskolcért. A szövetséges haderők sikerei az összes arcvonalakon. = nov. 15. 1. p.
2. Szovjet csapatok hét kilométerre állnak Budapesttől. Metz megerősített városát bekerítették az amerikaiak. = nov. 16. 1. p.
3. 130 kilométer széles fronton nyomul előre az orosz hadsereg Budapest felé. Sulyos angolszász légitámadások Berlin és ausztriai katonai célpontok ellen. = nov. 17. 1. p.
4. Óriási erejű általános támadásba kezdtek a szövetségesek a Rajna felé. A diadalmas vörös hadsereg 8 km-re közelítette meg Miskolcot és sulyos nyomással nehezedik Budapest védőire. = nov. 18. 1. p.
5. Hatvan bekerítése küszöbön áll. Amerikai előőrsek benyomultak Metzbe. = nov. 19. 1. p.
6. A szovjet offenzíva közvetlenül fenyegeti Kassát és Eperjest. Harcok Pécs körül. Folyik a német hadsereg felmorzsolása a Vogézekben. = nov. 30. 3. p.
7. 150 km. széles arcvonalon nyomul előre a vörös hadsereg a Dunántulon. Küszöbön áll Budapest délnyugati irányu bekerítése is. Megsemmisítő csaták nyugaton. = dec. 1. 1. p.
8. Tovább tart a szövetséges csapatok előrenyomulása Pécestől nyugatra. Eger és Szikszó elfoglalása elszigeteléssel fenyegeti a miskolckörnyéki csapatokat. Sulyos légitámadások nyugaton. = dec. 2. 1. p.
9. Malinovszki hadserege rohammal elfoglalta Miskolcot. Elesett Sátoralja-ujhely, Dunaföldvár, Tamási és Baranyaszentlőrinc. Összeomlott a német védelem Budapesttől délnyugatra. Az amerikai csapatok átlépték a Saart. = dec. 5. 1. p.
10. Feltartóztathatatlanul tör előre a Dunántulon a szovjet haderő. Tolbuchin tábornagy élcsapatai délnyugat felől ötven kilométerre közelítették meg Budapestet. A szövetségesek a Siegfriedvonalban harcolnak. = dec. 6. 1. p.
11. A 2. ukrainai hadsereg átkelt a Dunán és Budapesttől 20 km-re délre elfoglalta Ercsit. Tolbuchin hadserege széles szakaszon elfoglalta a Balaton déli partját. Az amerikaiak újabb négy ponton keltek át a Saar folyón. A távolkeleti hadihelyzet. = dec. 7. 1. p.
12. [VÁZSONYI István] V.I.: Teljes erővel tart Tolbuchin hadseregének háromirányú előnyomulása a Dunántulon. Szovjet kézben a Balaton déli partja. Az invázió óta eltelt fél év háborus mérlege. = dec. 8. 1. p.
13. Utcái harcok Budapest északi városrészeiben. Az amerikai haderők áttörték a Maginot-vonalat. Gödöllő elesett. = dec. 14. 1. p.
14. Pozsony felé tör a szovjet haderő. Budapest belterülete ellen irányul a vörösek tüze. = dec. 15. 1. p.
15. Az amerikaiak Észak-Elzászból benyomultak Németországba. Budapestet elkeseredetten védik a németek. Elesett Szendrő és Ipolyság. Teljes erővel folyik a nyugati német védelmi vonal ostroma. = dec. 17. 1. p.

16. VÁZSONYI István: A vörös hadsereg 110 km széles szakaszon elérte a szlovák határt. Végső erőfeszítéssel folyik a nyugati német ellenoffenzíva. Szakadatlan légitámadások a német hátrország ellen. = dec. 20. 1.p.
17. VÁZSONYI István: Egyre fokozódik a nyugati csata hevesége. Nagyarányu szövetséges légitámadások. Rozsnyó, Esztergom, Székesfehérvár a magyarországi harcok középpontjában. Budapestnél tüzérségi párbaj folyik. = dec. 23. 3-4.p.
18. Német hadviselési módszerek. = dec. 23. 2.p.
19. Az ellenállhatatlan szovjet haderő kettévágta a teljesen bekerített budapesti helyőrséget. Nyugaton a Maastól 18 kilométerre vetették vissza a német támadó éket. = dec. 29. 1.p.
20. VÁZSONYI István: Megtört a nyugati német offenzíva. A budapesti helyőrség kétségbeesett kitérési kísérlete megghiúsult. Küszöbön áll a lengyelországi téli offenzíva. Kluge német vezértábornagy öngyilkosságának háttere. = dec. 30. 2.p.
21. A legújabb német fegyver: a vidrahajó kudarcot vallott. = dec. 30. 3.p.
22. A nyugati német offenzíva első menete kudarccal végződött. Folytatódnak a súlyos szövetséges légitámadások. Budapesten tart a nagy küzdelem. A szovjet csapatok kijutottak a Pozsony felé vezető lapályra. = dec. 31. 1.p.
23. VÁZSONYI István: Buda majdnem teljesen a vörös haderő birtokában van. A pesti részen is mélyen benyomultak a hős szovjet katonák. A vörös hadsereg a székesfehérvár-győri utvonalon tör előre. Nyugaton heves harcok. Egy év háborús mérlege. = jan. 1. 1.p.
24. Hadijelentések. = jan. 5. 2.p.
A magyar és német hadszíntéréről.
25. VÁZSONYI István: Újabb német ellentámadások Bicske térségében. A két irányból előnyomuló amerikai csapatok elvágással fenyegetik a belgiumi német éket. = jan. 6. 1.p.
26. Szovjet kézen a Parlament és a Tőzsde épülete. Malinovszki seregei 12 km-re állanak Komáromtól. Válságos helyzetben az ardennes-i német ék. = jan. 10. 1.p.
27. A budapesti utcai harcokban eddig ötven ezer ember a németek vesztesége. Bradley tábornok a belgiumi német offenzíva csődjéről. Hatalmas arányú szövetséges partraszállás Luzon szigetén. = jan. 11. 1.p.
28. Komárom határáig nyomultak előre a szovjet csapatok. A főváros kétharmada orosz kézen. Visszavonulóban a belgiumi német ék. = jan. 12. 1.p.
29. Az ardennes-i fronton bezárult a szövetségesek harapófogója. Sikertelenek a dunántúli német tehermentesítő támadások. Fegyverszünet Görögországban. = jan. 13. 1.p.
30. VÁZSONYI István: A vörös hadsereg 60 kilométeres szélességben áttörte a lengyelországi frontot. Budapesten már csak elszigetelt házcsoportok vannak a németek kezén. További szövetséges előnyomulás a nyugati fronton. = jan. 14. 1-2.p.
31. A sziléziai iparvidék felé törnek Konyev tábornok csapatai. Budapesten elfoglalta a vörös hadsereg a Keleti-pályaudvart, elesett Losonc városa. Az ardennes-i német csapatok felmorzsolódása tovább folyik. = jan. 16. 1.p.
32. VÁZSONYI István: Dél-Lengyelországban diadalmasan vonul előre az első ukrán hadsereg. Az oroszok elfoglalták a Nyugati-pályaudvart és a Városi Színházat. = jan. 17. 1.p.

33. [VÁZSONYI István] V. I.: Zsukov tábornagy csapatai felgöngyölítették a német visztulai arcvonalat és elfoglalták Radomot. A második brit hadsereg áttört a Rajna irányában. = jan. 18. 1. p.
34. VÁZSONYI István: A háboru győzelmes befejezése felé. = jan. 19. 1. p.
35. [VÁZSONYI István] V. I.: A szovjet csapatok megtisztították a főváros pesti oldalát a fasiszta csoportoktól. A lengyel fronton a diadalmasan előnyomuló vörös hadsereg betört Sziléziába. = jan. 20. 1. p.
36. VÁZSONYI István: A szovjet csapatok elfoglalták Szilézia ipari központját, Oppeln városát. Bekerítés veszélye fenyegeti a keletporoszországi német hadsereget. Felszabadult Rozsnyó. A szövetséges csapatok összezúzták az ardenai német kiszögellést. A brit csapatok burmai győzelmei. = jan. 26. 1. p.
37. A Vörös Hadsereg 180 km-re van Berlinről. Kitérítési intézkedések a birodalmi fővárosban. Szovjet ellentámadás Budapeستől délnyugatra. = jan. 30. 1-2. p.
38. A berlin felé törő szovjet ék már Küstrin elővárosaiban harcol. A Siegfried-vonalban küzdenek a szövetséges csapatok. = febr. 4. 1. p.
39. VÁZSONYI István: Ostromállapot Berlinben. Utcái harcok Frankfurtban. Általános offenzíva jelei nyugaton. = febr. 10. 1. p.
40. VÁZSONYI István: A Vörös Hadsereg elfoglalta Elbinget és Preussisch-Eylaut. Montgomery csapatai a Westfáliai iparvidék felé törnek. = febr. 11. 1-2. p.
41. A Danzig felé nyomuló szovjet csapatok elfoglalták Neuenburgot. Német katona beszámolója a breslauer pánikról. 800 hadi- és szállítóhajó támogatja az ivosimai amerikai partraszállást. = febr. 21. 3. p.
42. VÁZSONYI István: Krossen elfoglalása az Odera-front átkarolásával fenyegeti a németeket. Hatalmas légitámadás Nürnberg és Dortmund ellen. Pánikhangulat és defetizmus Berlinben. = febr. 22. 1. p.
43. Zsukov és Konyev a Berlin elleni támadásra készülnek fel. Az amerikaiak sikeresen küzdik át magukat Westwallon és a rajnai nagy iparvárosok közvetlen előterében állanak. = febr. 28. 1. p.
44. VÁZSONYI István: A szovjet csapatok elérték az Odera torkolatát és tűz alatt tartják Stettint. Ujabb amerikai áttörés a Siegfried-vonalon Koblenz irányában. = márc. 8. 1. p.
Térkép is közöl a Siegfried-vonaltól.
45. A német haderő teljes szétzúzására irányuló tervek megvalósulóban vannak. A moszkvai rádió heti szemléje. = márc. 9. 2. p.
46. A németek már saját honfitársaikat fosztogatják. Az "Izvesztija" haditudósítójának cikke. = márc. 10. 2. p.
47. VÁZSONYI István: A szovjet csapatok Zoppot elfoglalásával kettévágták a Danzig-gdyniai terepszakot. A 3. amerikai hadsereg Maintól délkeletre és a Ruhrtól északra átkelt a Rajnán. Megindult Montgomery nagy támadása a Rajna északi szakaszán át. = márc. 25. 2. p.
48. Győr és Komárom felszabadult. Csorna elfoglalásával a szovjet csapatok 15 km-re megközelítették az osztrák határt. Rokossovski csapatai elfoglalták Gdyniát. Az ellenállás nélkül előretörő szövetséges csapatok elfoglalták Wies-

- badent, Hanaut, Hamburgot, Giessent. Eisenhower: "A nyugati német főarcvonal összeomlott". = márc. 29. 1.p.
49. Lapzárta után. = márc. 29. 4.p.
Külföldi hírgyűjtemények jelentései.
50. VÁZSONYI István: A nyugati és magyarországi német arcvonal összeomlott. = ápr. 1. 1-2.p.
- 1.2 Magyarországi hadműveletek
51. Szentkirályi Gusztáv alezredes átpártolt az oroszokhoz. [Hir] = nov. 15. 2.p.
52. Szálasi országában... = nov. 19. 2.p.
A nyugati országrész helyzete.
53. Szálasiék elmenekültek. = nov. 30. 4.p.
54. Pécszet elfoglalta a szovjet haderő. = nov. 30. 4.p.
55. Eger és Szikszó elesett. = dec. 1. 2.p.
56. [VÁZSONYI István] -V.-: Hitler távirata. = dec. 1. 3.p.
Szálasiinak: megvédi Magyarországot.
57. Kaposvár, Szekszárd és Dombóvár a vörös hadsereg birtokába került. = dec. 3. 1.p.
58. [RADÓ István] R.I.: Miskolc példája. = dec. 5. 1.p.
A németek szorult helyzetükben felfegyverezték a miskolci munkásságot a Vörös Hadsereg ellen, de a munkások a benyomuló vörös katonákkal karöltve verték ki a nácikat a városból.
59. Szálasi Hitlernél. [Hir] = dec. 7. 2.p.
60. Vác elesett! Székesfehérvár és a lisspei olajvidék felé nyomul előre a szovjet hadsereg. = dec. 10. 1.p.
61. Budapest köré fonódik a szovjet seregek acélgyűrűje. Északra 12, keletre 8, délre 14 kilométerre állnak a fővárostól az orosz csapatok. = dec. 12. 1.p.
62. Német intézkedések Budapest kiürítésére. Szálasiék a főváros lakosságát ki akarják szolgáltatni a náciknak. = dec. 13. 1.p.
63. RADÓ István: Budapest lángokban áll. = dec. 16. 1.p.
Vezércikk az Ideiglenes Nemzetgyűlés közeli ülése előtt.
64. Heves harcok Budapesttől délnyugatra. Nagy tankcsata a Velencei tó mellett. = dec. 16. 2.p.
65. [VÁZSONYI István] V.I.: 200 km-es fronton bontakozik ki az északmagyarországi szovjet offenzíva. = dec. 19. 1-2.p.
66. Döntőfontosságú hadműveletek folynak a magyar arcvonalakon. = dec. 22. 1.p.
Esztergom, Székesfehérvár, Marcali térségében.
67. Salgótarján irányában nyomul előre a vörös hadsereg. = dec. 24. 2.p.
68. [ANTAL Gábor] (a.g.): Egy budapesti újságíró (Gábor Áron) Budapest helyzetéről. = dec. 24. 9.p.
69. A főváros belterületén folynak a harcok. = dec. 28. 2.p.
70. A szovjet seregek szétverték a német védelmet Esztergom és Budapest között. = dec. 28. 2.p.

71. Nagy hadizsákmány és egy tábornok is kézrekerült a Vértes-hegységben dúló megsemmisítő csatában. = dec. 30. 1. p.
72. Gyilkosok. [Vezércikk.] = jan. 4. 1. p.
Meggyilkolták az orosz parlamentereket.
73. A németek meggyilkolták a nemzetközi jog védelme alatt álló szovjet parlamentereket. = jan. 4. 2. p.
74. Utcái harcok a Parlament és a Tözsdepalota körül. = jan. 4. 5. p.
75. [HALPERN [-HARDI] Róbert] H. R.: Budapest felszabadítása elé. = jan. 5. 3. p.
76. Két irányból próbálnak a németek a főváros felé nyomulni. = jan. 6. 1. p.
77. Súlyos harcok az esztergomi Duna-szakasz mindkét oldalán. = jan. 9. 2. p.
78. Nagy szovjet hadizsákmány Budapesten. = jan. 14. 2. p.
79. Végső roham az utolsó német erődök ellen [Budapesten]. = jan. 14. 2. p.
80. Székesfehérvárnál is megindult a szovjet offenzíva. = febr. 6. 2. p.
81. Szovjet előnyomulás Székesfehérvár körzetében. = febr. 11. 2. p.
82. A szovjet csapatok két nap alatt 30.000 foglyot ejtettek Budán. = febr. 14. 2. p.
83. Budapest felszabadult. [Vezércikk.] = febr. 15. 1. p.
84. A nemzet hálája Sztálin marsallnak és a Vörös Hadseregnek a főváros felszabadításáért. = febr. 15. 1. p.
Miklós Béla vezérezredes és Gyöngyösi János külügyminiszter távirata Sztálinhoz ill. Molotov külügyi népbiztoshoz.
85. Hat német és fasiszta magyar tábornok esett el, illetve hadifogságba került Budapesten. = febr. 16. 2. p.
86. Ötszáz magyar honvéd harca a németek ellen. = febr. 23. 3. p.
87. Alexander tábornagy Magyarországon. = márc. 4. 2. p.
88. Szövetséges légitámadás Sopron és Szombathely ellen. = márc. 6. 1. p.
89. Szovjet bombázók súlyos támadása veszprémi hadicélpontok ellen. = márc. 11. 1. p.
90. Visszavert német támadások a Dunántúlon. = márc. 13. 1. p.
91. Szövetséges nehézbombázók magyarországi hadicélpontok ellen. = márc. 17. 3. p.
92. Teljesen összeomlott a dunántúli német offenzíva. = márc. 18. 1. p.
93. VÁZSONYI István: A súlyos veszteségek miatt ellanyhultak a dunántúli német támadások. = márc. 18. 5. p.
94. Malinovszki csapatai is áttörték a német frontot és elfoglalták Esztergomot, Felsőgallát és Tatát. = márc. 27. 1-2. p.
95. A németek csak halottakban 70.000 embert veszítettek. A "Pravda" Tolbuchin hadműveleteinek részleteiről. = márc. 27. 2. p.

96. A Dunántulon előnyomuló szovjet csapatok 50 km-re állnak az osztrák határtól. = márc. 28. 1.p.
97. Szövetséges nehézbombázók támogatják a dunántuli szovjet offenzívát. = márc. 28. 2.p.
98. Tolbuchin csapatai elérték az osztrák határt. = márc. 30. 1.p.
99. A Tolbuchin-hadsereg elfoglalta Sopront és a nagykanizsai olajvidéket, valamint Wiener-Neustadtot. = ápr. 4. 1.p.
100. A Vörös Hadsereg felszabadította az ország egész területét. = ápr. 5. 1.p. 4.p.
Az 1. oldalon nagybetűs szalagcím, a 4. oldalon Sztálin marsall rendkívüli napiparancsa: "A Vörös Hadsereg befejezte Magyarország területének teljes felszabadítását."
101. Felszabadult Magyarország. [Vezércikk.] = ápr. 6. 1.p.
102. A miniszterelnök távirata Sztálin tábornaghoz az ország teljes felszabadítása alkalmából. = ápr. 6. 1.p.
103. Vorosilov, marsall nyilatkozata Magyarországra felszabadítása alkalmából. = ápr. 6. 3.p.
A magyar kormány ápr. 4-ét nemzeti ünnepé nyilvánította.
- 1.3 Külföldi hadműveletek
- 1.31 Keleti front
104. Petrov tábornok seregei Kassa felé törnek. = dec. 3. 1.p.
105. Megkezdődött Pozsony kitűrése. = dec. 24. 2.p.
106. [VÁZSONYI István] V. I.: A vörös hadsereg téli offenzívája a keleti front újabb szakaszaira terjed át. = dec. 24. 2.p.
107. 350 helységet foglaltak el az oroszok Sandomirtól nyugatra. = jan. 14. 2.p.
108. A vörös hadsereg rohama elfoglalta Kielcét. = jan. 17. 1.p.
109. Lodz és Czenstochova [Czestochova] felé nyomul a vörös hadsereg. = jan. 18. 1.p.
110. A lengyelországi német front teljes összeomlása. Sztálin marsall három rendkívüli napiparancsban közölte Varsó és Czestochova elfoglalását és a Varsótól északra elért újabb frontátörést. = jan. 19. 1.p.
A napiparancs szövege.
111. Három szovjet hadseregcsoport folytatja rohamát a német határ felé. = jan. 19. 1-2.p.
112. Változatlan erővel tör előre mindhárom szovjet hadseregcsoport. = jan. 20. 1.p.
113. [VÁZSONYI István] V. I.: Lodz és Krakkó felszabadult. A vörös hadsereg már Kelet-Poroszország és Szi-lézia területén nyomul előre. = jan. 21. 2.p.
114. Sztálin marsall öt külön napiparancsban jelentette be a szovjet csapatok rendkívüli sikereit. = jan. 21. 2.p.
115. A szovjet csapatok már majdnem egész Lengyelországot felszabadították. = jan. 23. 2.p.
116. VÁZSONYI István: Zsukov csapatai elfoglalták Gnesent, 280 km-re Berlin-

- től. A vörös hadsereg elvágással fenyegeti egész Kelet-Poroszországot. = jan. 24. 1.p.
117. A szovjet csapatok mélyen behatoltak Kelet-Poroszország és Szilézia területére. = jan. 24. 1.p.
118. [VÁZSONYI István] V.I.: A vörös hadsereg 60 km-es szélességben elérte az Odera-folyót. = jan. 25. 1-2.p.
119. Zsukov csapatai elfoglalták Bromberg erődvárost. = jan. 25. 2.p.
120. Malinovszki csapatai Miskolctól északra áttörték a német frontot, elfoglalták Rozsnyót és Jolsvát. = jan. 26. 1-2.p.
121. VÁZSONYI István: A vörös hadsereg elvágta a keletporoszországi német csapatok visszavonulási útját. = jan. 27. 1.p.
122. Egymásután foglalják el a szovjet csapatok a sziléziai iparvárosokat, elesett Gleiwitz. = jan. 27. 1.p.
123. VÁZSONYI István: A vörös hadsereg széles árcvonalon átkelt az Oderán. Elesett Hindenburg, a sziléziai ipari központ. = jan. 28. 1-2.p.
124. Befejeződött Kelet-Poroszország elvágása, Hindenburg elesett. = jan. 28. 2.p.
125. Lapzártá után. = jan. 28. 2.p.
Moszkva jelenti a keletporoszországi hadszíntérről.
126. A Vörös Hadsereg elfoglalta Memelt, Kattowitzot és Poprądot. = jan. 30. 2.p.
127. VÁZSONYI István: Pomeránia és Bran-
- denburg földjén törnek előre Zsukov csapatai. = jan. 31. 1.p.
128. Zsukov csapatai 150 km-re vannak Berlintől. = jan. 31. 1.p.
129. 80 km-re állanak a szovjet csapatok Frankfurtól és Stettintől. = febr. 1. 1.p.
130. Zsukov csapatai alig 100 km-re állnak Berlintől. Sztálin marsall két külön napiparancsa. = febr. 2. 1.p.
131. Zsukov csapatai elfoglalták Landesberget, Meseritzet és Schwiebust. = febr. 2. 1.p.
132. Mindenütt tovább törnek előre a szovjet csapatok. = febr. 4. 1.p.
133. Zsukov marsall seregei elvágták a Danzig-Küstrin vasutvonalat. Székesfehérvárnál is megindult a szovjet támadás. = febr. 6. 1.p.
134. Frankfurtól északra és délkeletre is elérték a szovjet csapatok az Oderát. = febr. 7. 1.p.
135. Eredményesen bontakozik ki Konyev marsall offenzívája a sziléziai fronton. = febr. 8. 1.p.
136. Konyev marsall csapatai áttörték az Odera védővonalát. = febr. 8. 1.p.
137. Nagyszámu német hadifogoly a keleti árcvonal összes szakaszán. = febr. 9. 1.p.
138. Zsukov csapatai benyomultak Küstrin városába. = febr. 9. 2.p.
139. További szovjet előnyomulás Stargard

- és Stettin felé. = febr. 10. 1.p.
140. VÁZSONYI István: Konyev hadserege 160 km-es szélességben és 60 km mélységben áttörte a Felső-Odera frontját. = febr. 13. 6.p.
141. Három oldalról bekerítették Breslau városát a szovjet csapatok. = febr. 13. 6.p.
142. Folyik Posen, Schneidemühl és Glogau bekerített helyőrségének megsemmisítése. = febr. 15. 2.p.
143. [VÁZSONYI István] V. I.: Konyev hadserege Drezda és Cottbus felé tör előre. = febr. 17. 1.p.
144. A szövetséges sajtó a budapesti győzelmet a sztálingrádihoz hasonlítja. A Vörös Hadsereg elfoglalta Schneidemühl-t és számos sziléziai várost. = febr. 16. 2.p.
145. Egymásután foglalja el a Vörös Hadsereg a német ipari és vasúti csomópontokat. = febr. 17. 1.p.
146. Zsukov és Konyev csapatai 300 km széles fronton vonulnak fel Berlin ellen. = febr. 18. 1.p.
147. Teljesen körülzárták Breslaút. = febr. 18. 2.p.
148. Konyev tábornagy csapatai előnyomulásuk során összeköttetést létesítettek a Zsukov-hadsereggel. = febr. 18. 2.p.
149. A szovjet csapatok nagyobb német egységek felmorzsolása után folytatják Posen és Breslau helyőrségének megsemmisítését. = febr. 20. 1.p.
150. Montgomery jelentése a szovjet teljesítményekről. = febr. 20. 2.p.
151. Ujabb Tito sikerek. = febr. 20. 2.p.
152. A szovjet csapatok véresen visszaverték a németek kétségbeesett kitörési kísérleteit Kelet-Poroszországból. = febr. 22. 2.p.
153. A Vörös Hadsereg elfoglalta Czersket és Schwiebus. = febr. 23. 2.p.
154. Amerikai hang a Vörös Hadsereg teljesítményeiről. = febr. 23. 2.p.
155. A németek feletti teljes győzelem immár közel van. = febr. 23. 2.p.
Sztálin marsall febr. 23-i napiparancsa.
156. Tito-csapatok nagy győzelme a Szerémségben. = febr. 23. 2.p.
157. A szovjet csapatok elfoglalták Breslau négy külvárosát. = febr. 24. 2.p.
158. Ostromállapot Berlinben. = febr. 24. 2.p.
159. VÁZSONYI István: A szovjet csapatok átkeltek a Neisse-folyón és Cottbus előtt állnak. = febr. 25. 1-2.p.
160. Közel 50.000 embert és nagytömegű hadianyagot vesztek a németek Posenben. = febr. 25. 2.p.
161. A szovjet csapatok elfoglalták a pomerániai Pr.-Friedland városát. = febr. 27. 2.p.
162. Szovjet áttörés Pomerániában a Kelet-tenger felé. = márc. 1. 5.p.

163. A pomerániai német védelem összeomlása. = márc. 2. 1.p.
164. További szovjet előnyomulás Pomerániában és Csehszlovákiában. = márc. 3. 1.p.
165. Későbbön áll a 100.000 német bekerítése a danzigi folyósóban. = márc. 3. 1.p.
166. A danzigi katlan. = márc. 4. 2.p.
167. Jól halad a pomerániai szovjet támadás. = márc. 4. 2.p.
168. Szarajevó előtt állnak Tito csapatai. = márc. 4. 2.p.
169. Kettős szovjet áttörés a Keleti-tengerig. = márc. 6. 1.p.
170. Folyik a Pomerániában körülzárt és szétdarabolt német erők megsemmisítése. = márc. 7. 1.p.
171. "Kiméretlenül verjétek és pusztítsátok a németeket." A "Pravda" vezércikke a Vörös Hadsereg harcművészetéről. = márc. 7. 2.p.
172. Zsukov csapatai elfoglalták Kammin városát az Odera torkolatánál. = márc. 8. 1.p.
173. Pr. Stargard és Merve elfoglalása után Danzighoz közelednek a szovjet csapatok. = márc. 9. 1.p.
174. Szovjet előnyomulás Danzigtól nyugatra. = márc. 10. 1.p.
175. Zsukov csapatai elfoglalták Küstrin várárt. Rokoszovszki hadseregcsoportja elfoglalta Dirschaut, Neustadtot és Putzgot. = márc. 13. 2.p.
176. Tegnap: "A német mindig megőrzi nyugalmát". Ma: "Nyitunk az orosz tankok!" = márc. 13. 2.p.
Pánikhangulat Schneidemühl városában.
177. A szovjet csapatok kijutottak a danzigi-öböl partjára és összeszorították a gyűrűt a kikötőváros körül. = márc. 14. 1.p.
178. A Malinovszki-hadsereg elfoglalta Zwolen (Zólyom) városát. = márc. 15. 2.p.
179. Szovjet csapatok kettévágták a Kelet-Poroszországban körülzárt német erőket. = márc. 17. 3.p.
180. Folyik Stettintől keletre a német Odera-hídő megsemmisítése. = márc. 18. 5.p.
181. Zsukov csapatai elfoglalták Kolberget. = márc. 18. 1.p.
182. Zsukov csapatai elfoglalták a német Odera-hídőt Stettinnel szemben. = márc. 21. 1.p.
183. Megsemmisítés előtt állnak a Kelet-Poroszországban bekerített németek. = márc. 22. 1.p.
184. Óriási méretű szovjet áttörés Oppeln és a Szudéták között. = márc. 23. 1.p.
185. 30.000 német halott a Felső-Sziléziai szovjet áttörés során. = márc. 24. 1.p.
186. Végéhez közeledik a Kelet-poroszországi német erők megsemmisítése. = márc. 25. 2.p.
187. Háborus képek. = márc. 25. 4.p.
Két derűs történet a keleti frontról.

188. Saposnikov tábornagy elhunyt. = márc. 28. 2.p.
189. 50.000 katonát és óriási tömegű hadianyagot vesztek a németek Danzigban. = ápr. 1. 2.p.
190. Konyev, Zsukov és Rokoszozski marsalok a legmagasabb kitüntetést kapták. = ápr. 1. 2.p.
191. 4 kilométerre Pozsonytól. = ápr. 4. 1.p.
192. Malinoszki csapatai elfoglalták Pozsonyt. = ápr. 5. 3.p.
193. A szovjet csapatok Bratislavától északra átkeltek a Kiskárpátokon. = ápr. 6. 1.p.
- 1.32 Nyugati front
194. Egymillió katonát vesztek eddig nyugaton a németek. = dec. 1. 2.p.
195. A szövetségesek félelmetes új fegyverei. = dec. 1. 4.p.
196. Sikeres szövetséges ellenintézkedések a nyugati arcvonalon. = dec. 21. 1.p.
197. A nyugati szövetséges ellenállás megszilárdulása. = dec. 24. 2.p.
198. Az északolaszországi harcok. = dec. 24. 2.p.
199. Eisenhower napiparancsa. = dec. 24. 2.p.
200. Bastogne amerikai helyőrsége felszabadult. = dec. 29. 2.p.
201. A szövetségesek óriási veszteségeket okozva, ellentámadásban verik vissza a németeket. = dec. 30. 2.p.
202. Teljes erővel folyik az új amerikai ellentámadás Grandmerrill körzetében. = jan. 6. 2.p.
203. Öt és félezer tonna bomba egy éjszaka alatt. = jan. 6. 2.p.
204. Jól halad a szövetséges ellenoffenzíva nyugaton. = jan. 9. 2.p.
205. Angolszász sikerek a déli fronton. = jan. 9. 2.p.
206. A háború hírei. = jan. 11. 2.p.
London jelenti az ardennes-i, olaszországi és norvég frontról.
207. Bradley tábornok az ardennes-i súlyos német veszteségekről. = jan. 11. 2.p.
208. A háború hírei. = jan. 13. 2.p.
Az északolaszországi és norvég frontról.
209. Nagyszámu német fogoly a belgiumi arcvonalon. = jan. 14. 2.p.
210. Egyre kisebb térre szorítják össze a németeket az ardennes-i erdőben. = jan. 17. 1.p.
211. Hatalmas arányú légitámadás-sorozat Németország ellen. = jan. 17. 1.p.
212. Norvég csapatok ismét norvég földön harcolnak. = jan. 18. 2.p.
213. További nagyerejű légitámadások a német olajipar ellen. = jan. 18. 2.p.
214. Montgomery új támadást indított a

- Maas keleti partján. = jan. 18. 1-2.p.
215. A szövetségesek teljesen lefaragják az ardenni német frontkiugrást. = jan. 19. 2.p.
216. A nyugati hadszíntér északi szakaszán a britek kiszélesítették támadásukat. = jan. 20. 2.p.
217. Amerikai csapatok üldözik a menekülő németeket az ardenni fronton. = jan. 24. 2.p.
218. A szövetségesek teljesen szétmorzsolták az ardenni német kiszögellést. = jan. 25. 2.p.
219. További brit előnyomulás a Rajna felé. = jan. 26. 2.p.
220. A szövetségesek már eredeti kiinduló állásukon túl vetették vissza a németeket az ardenni fronton. = jan. 27. 1.p.
221. Visszaverték az Észak-elzászi német támadást. = jan. 28. 2.p.
222. Kemény fagyban Colmar felé közelednek a francia csapatok. = jan. 30. 2.p.
223. A szövetséges csapatok kettévágták a colmari terepszákat. = jan. 31. 1.p.
224. Több helyen újra német területen harcognak a szövetséges csapatok. = febr. 2. 1.p.
225. A szövetséges csapatok teljesen felszámolták az ardenni kiszögellést. = febr. 4. 1.p.
226. Hatalmas légitámadás Berlin ellen. = febr. 6. 2.p.
227. Colmar elesett. = febr. 6. 2.p.
228. Egyre súlyosabb harcok a Siegfried-vonalban. = febr. 7. 1.p.
229. Heves légitámadások és fokozódó erejű harc nyugaton. = febr. 8. 2.p.
230. Folyik az elzászi német erők teljes megsemmisítése. = febr. 9. 2.p.
231. Montgomery offenzívája a holland-német határon. = febr. 10. 2.p.
232. A kanadai csapatok betörték a Siegfried-vonalba. = febr. 11. 2.p.
233. A szövetségesek elfoglalták Cleve városát. = febr. 11. 6.p.
234. A Rajna felé törnek a szövetségesek. = febr. 14. 3.p.
235. Közel 900.000 német fogva nyugaton június óta. = febr. 15. 2.p.
236. Drezda volt a RAF [Royal Air Force] támadásának főcélpontja. = febr. 15. 2.p.
237. Borzalmas erejű légitámadások a szászországi hadicélpontok ellen. = febr. 16. 2.p.
238. Másfél nap alatt 13.000 repülőgép pusztította a német hadicélpontokat. = febr. 17. 1.p.
239. Mosztár felszabadult. A szövetségesek a Rajna újabb szakaszát érték el. = febr. 17. 2.p.
240. A németek újabb tartalékok bevetésével próbálják megállítani a kanadaiak támadását. = febr. 18. 2.p.

241. Tovább tart a légioffenzíva a német közlekedési és ipari célpontok ellen. = febr. 18. 2.p.
242. Kűszöbön áll Goch, a Westwall egyik bástyájának bekerítése. = febr. 20. 2.p.
243. Sulyos támadás Nürnberg ellen. = febr. 22. 2.p.
244. Átkarolás fenyegeti a Siegfried-vonal 30 km-es szakaszát. = febr. 22. 2.p.
245. Újabb pűsztitó légitámadás Nürnberg ellen. = febr. 23. 2.p.
246. Amérikai előnyomulás Saar és Mosel között. = febr. 23. 2.p.
247. A háboru legerősebb légioffenzívája. = febr. 24. 2.p.
248. 900.000 német fogoly nyugaton az invázió óta. = febr. 24. 2.p.
249. Megindult az amerikai offenzíva Aachen térségében. = febr. 25. 2.p.
250. Köln felé nyomulnak előre az amerikaiak. = febr. 27. 2.p.
251. Köln az amerikai tűzérség tűzében - a kanadaiak áttörték a Westwall utolsó övezetét. = márc. 1. 5.p.
252. Szakadatlanul tart Berlin bombázása. = márc. 1. 5.p.
253. Az amerikaiak bekerítették München-Gradbach nagy iparvárost. = márc. 2. 1.p.
254. Már a nyolcadik éjjel folyik Berlin szakadatlan bombázása. = márc. 2. 2.p.
255. Nyugaton a szövetségesek áttörve a Siegfried-vonalat, elfoglalták München-Gladbachot, Viersent, Kleefeldet, Triert, Roermondot és Venlot. = márc. 3. 1.p.
256. A Siegfried-vonal összeomlott. = márc. 4. 1.p.
257. Fejvesztetten menekülnek a német csapatok a nyugati fronton. = márc. 4. 1.p.
258. A Siegfried-vonal 120 km szélességben összeomlott. = márc. 6. 1.p.
259. Szövetséges kézen a Rajna balpartjának 50 km-es szakasza. = márc. 7. 1.p.
260. Két hete szakadatlanul tart Berlin bombázása. = márc. 7. 1.p.
261. Kilenc hónap alatt egymillió német fogoly nyugaton. = márc. 8. 2.p.
262. A szövetséges tűzérség már a Ruhrvidéket lövi. = márc. 9. 1.p.
263. Légitámadások német szárazföldi és vízi hadicélpontok ellen. = márc. 9. 1.p.
264. Szövetséges siker az olasz fronton. = márc. 9. 2.p.
265. A 3. amerikai hadsereg is elérte a Rajnát. = márc. 10. 1.p.
266. Görög csapatok sikeres partraszállása Melos szigetén. = márc. 10. 1.p.
267. A szövetségesek elfoglalták Bonnt, Godesberget, Andernachot és Mayent. = márc. 11. 2.p.
268. Szakadatlanul tart a Berlin elleni légioffenzíva. = márc. 11. 2.p.

269. A Ruhr-vidék és a nagy német ipari gócpontok pusztulása. = márc. 13. 1. p.
270. Már 8 helységet foglaltak el a szövetségesek a Rajna keleti partján. = márc. 13. 1. p.
271. A Rajna nyugati partja csaknem teljes egészében szövetséges kézen van. = márc. 14. 2. p.
272. Dortmundot a föld színével egyenlővé tették. = márc. 14. 2. p.
273. A remageni hídfő a Luftwaffe temetőjévé vált. = márc. 15. 2. p.
274. Már a 22. éjszaka bombázzák Berlint egyfolytában. = márc. 15. 2. p.
275. Fehér zászlókat lengető német tömeg özönlük kelet felé. = márc. 17. 3. p.
276. Óriási méretű bombatámadás a német főhadiszállás ellen. = márc. 17. 3. p.
277. Az új tiztonnás légibomba adatai. = márc. 17. 3. p.
278. Amerikai csapatok átvágták a Köln-frankfurti autótutat. = márc. 18. 5. p.
279. A német közlekedés és olajipar tervszerű elpusztítása. = márc. 18. 5. p.
280. Német intézkedés a katonaszökevények ellen. = márc. 18. 5. p.
281. 2500 tonna bomba Kobe kikötőjére. = márc. 18. 5. p.
282. A szövetségesek megtisztították Koblenzt. = márc. 20. 1-2. p.
283. Másodpercenként egy tonna bomba Berlinre. = márc. 20. 2. p.
284. Bűnbakok kivégzése a remageni verekedésért. = márc. 20. 2. p.
285. Az "1935"-ös "Németország" negyede szövetséges kézen. = márc. 20. 2. p.
286. Tiztonnás bombák a német közlekedés ellen. = márc. 21. 1. p.
287. Mainz felé vonulnak az amerikai csapatok. = márc. 21. 1. p.
288. Tömegesen végzik ki a német katonaszökevényeket. = márc. 21. 2. p.
289. Újabb véstörvényszék Németországban. = márc. 21. 2. p.
290. A nyugati szövetségesek másfélmillió hadifoglyot ejtettek. = márc. 22. 1. p.
291. A Ruhr-vidék légi elszigetelése. = márc. 22. 1. p.
292. Felszabadult az egész Saar-vidék. = márc. 22. 1. p.
293. A 3. amerikai hadsereg két nap alatt 30.000 foglyot ejtett. = márc. 23. 1. p.
294. Tiztonnás bombák egy viadukt ellen. = márc. 23. 2. p.
295. Özönlenek a hadifoglyok a Rajnától nyugatra körülzárt német erők felszámolása során. = márc. 24. 1. p.
296. Egy hónapja tart Berlin szakadatlan bombázása. = márc. 24. 2. p.

297. Az amerikai csapatok elfoglalták Speyer, Pirmasens és Landau városokat. = márc. 25. 2.p.
298. A Rajnától keletre óriási csata indul. = márc. 25. 4.p.
299. Óriási arányú légibevetés a rajnai offenzíva előkészítésére. = márc. 25. 4.p.
300. 300 km-es fronton nagy erővel folyik a szövetséges offenzíva. = márc. 27. 2.p.
301. A repülőtámadások összeroppantották a német közlekedést. = márc. 27. 2.p.
302. Patton páncélosai féluton vannak Trier és a csehszlovák határ közt. = márc. 28. 1.p.
303. Riukin elleni tengeri és légi offenzíva tovább folyik. = márc. 29. 2.p.
304. A rajnai védővonal nincs többé. A "New York Herald Tribune" cikke. = márc. 29. 2.p.
305. Szövetséges tankkötélekek már 100 km-re rohannak a Rajnától keletre. = márc. 30. 1.p.
306. Szakadatlan bombazápor a menekülő német csapatokra. = márc. 30. 2.p.
307. A teljes bomlás jelei a nyugati arcvonalon. = ápr. 1. 2.p.
308. A szövetségesek 350.000 német foglyot ejtettek márciusban. = ápr. 4. 1.p.
309. Szövetséges bombázók támadásai Ausztria és Kelet-Németország ellen. = ápr. 4. 2.p.
310. 240 km-re Berlintől, 100 km-re a csehszlovák határtól. = ápr. 5. 3.p.
311. Az utolsó német haditengerészeti támaszpont bombázása. = ápr. 5. 3.p.
312. 50 km-re Hannovertól és Nürnbergtől. = ápr. 6. 2.p.
313. 4600 felszállás Németország ellen. = ápr. 6. 2.p.
- 1.33 Távolveletti front
314. A Japán elleni háború. = dec. 20. 2.p.
315. Amerikai győzelem a Fülöp-szigeteken. = dec. 24. 2.p.
316. Tokiót újból bombázták. 114 ezer katonát vesztettek a japánok a Fülöp-szigeteken. = dec. 29. 2.p.
317. Ujabb 35 japán hajó elsüllyesztése. = jan. 6. 2.p.
318. Ujabb 83 japán hajó elsüllyesztése. = jan. 9. 2.p.
319. Tovább tart az amerikai előnyomulás Manila felé. = jan. 16. 2.p.
320. Szövetséges előnyomulás a luzoni és burmai arcvonalon. = jan. 17. 2.p.
321. Százezer tonna japán hajóvesztés. = jan. 18. 2.p.

322. Ujabb szövetséges sikerek a burmai és luzoni fronton. = jan. 24. 2.p.
323. A szövetségesek burmai győzelmei megteremtették a szárazföldi összeköttetést Kína felé. = jan. 26. 2.p.
324. Szilárdan az amerikaiak kezén van Luzon legfontosabb repülőtere. = jan. 28. 2.p.
325. Az amerikaiak 60 km-re vannak Manilától. = jan. 31. 1.p.
326. Manila újra szövetséges kézen. = febr. 6. 2.p.
327. Óriási tengeri flotta támogatta a Tokió elleni nagyjerejt légitámadást. = febr. 17. 2.p.
328. Japán béketapogatózás -- amerikai támadás. = febr. 18. 2.p.
329. Amerikai partraszállás Ivosima japán támaszponton. = febr. 20. 2.p.
330. Ujabb amerikai partraszállás - súlyos japán hajóvesztések. = febr. 23. 2.p.
331. Megsemmisültek a Fülöp-szigeti japán védők. = febr. 23. 2.p.
332. Ujabb szigeteket szálltak meg az amerikaiak. = febr. 25. 2.p.
333. 2000 óriásgép pusztító légitámadása Tokió ellen. = febr. 27. 2.p.
334. Megsemmisült a verdei japán helyőrség. = márc. 1. 1.p.
335. Már amerikai teherhajók futnak be a manilai kikötőbe. = márc. 2. 2.p.
336. Ujabb szigetet foglaltak el a Fülöp-szigetcsoporthól. = márc. 3. 2.p.
337. Súlyos légitámadás Szingapur ellen. = márc. 4. 2.p.
338. Hat japán hadosztály pusztult el Luzon-szigetén. = márc. 7. 1.p.
339. Hét km-re Mandalaytól. = márc. 9. 2.p.
340. Harcok Mandalayban. = márc. 10. 1.p.
341. 30.000 japán esett csapdába Mandalaynál. = márc. 11. 2.p.
342. Amerikai partraszállás Mindaro-szigetén. = márc. 13. 1.p.
343. Amerikai sikerek Mindaro szigetén. = márc. 14. 2.p.
344. 50.000 japán teljes bekerítése. = márc. 15. 2.p.
345. Megbénul a japán nagyvárosok élete a légitámadások folytán. = márc. 17. 3.p.
346. Indiai csapatok elfoglalták Mandalayt, Burma fővárosát. = márc. 22. 1.p.
347. Ostromállapot Japánban. = márc. 24. 2.p.
348. Szakadatlan légitámadások Japán ellen. = márc. 25. 4.p.
349. Az amerikai flotta támadása a Japán anyaország ellen. = márc. 28. 2.p.

2. NEMZETKÖZI VONATKOZÁSÚ
HIREK, TUDÓSÍTÁSOK, CIKKEK
- 2.1 A magyar események
visszhangja külföldön
350. A londoni Magyar Tanács kiáltványa. Károlyi Mihály elnökletével működő Magyar Tanács felhívása a külföldön élő magyarokhoz. = nov. 18. 1-2. p.
Felhívás fasiszta ellenes nemzeti felkelésre és németellenes kormány létesítésére.
351. VÁZSONYI István: A debreceni események külföldi visszhangja. = dec. 28. 1. p.
352. Londoni kommentár a debreceni eseményekhez. = dec. 28. 2. p.
353. Budapesten és Nyugat-Magyarországon szabotál a hazafias munkásság. = dec. 28. 3. p.
A moszkvai rádió jelentése genfi értesülések alapján.
354. Angol lap Magyarország németek elleni harcáról. = dec. 29. 2. p.
Candidus, a Sunday Times politikai kommentátorának cikkét ismerteti.
355. Jugoszláv sajtóhang a magyar belpolitikai változásról. = dec. 29. 2. p.
A "Bor" c. jugoszláv lap cikkét ismerteti.
356. Amerikai magyar munkásvezérek a debreceni eseményekről. = dec. 29. 2. p.
Gellért és Komlós, a nemzetközi munkásrend magyar osztályának elnöke és titkára nyilatkozik a sajtónak.
357. Az amerikai magyar tanács üzenete. = dec. 29. 2. p.
Üdvözlí az Ideiglenes Nemzeti Kormányt és felhívja, üzenjen háborút Németországnak.
358. Az angliai magyar tanács nyilatkozata a nemzeti kormányról. = dec. 30. 3. p.
359. Londoni rádió részletesen ismerteti a Néplap közlése alapján az ideiglenes magyar kormány minisztereinek nyilatkozatait. = dec. 31. 2. p.
360. Az ankarai magyar konzul és a szófia magyar követ elismerte az Ideiglenes Nemzeti Kormányt. = dec. 31. 2. p.
361. Károlyi Mihály a legsürgetőbb magyar problémákról. = jan. 5. 1. p.
362. A németek fokozzák terrorjukat a magyar lakossággal szemben. = jan. 13. 2. p.
Moszkva jelenti genfi értesülések alapján.
363. Svájci hír német-nyilas összetűzésekről. = jan. 13. 2. p.
364. "A Szovjetunió nagylelkűsége lehetőséget nyújt Magyarországnak államisága visszaállítására". A "Pravda" nagyjelentőségű cikke Magyarországról. = jan. 14. 5. p.
365. A "Pravda" jelentése a budapesti magyar-német nyílt ellenségeskedésekről. = jan. 18. 2. p.
366. Magyar katonák Dániában. = febr. 10. 2. p.
367. "A németek Budapesten akartak választolni Sztálingrádra". Az "Izvesztija" vezércikke. = febr. 16. 2. p.
368. "Sztálingrád óta a legsúlyosabb csapás." A "Daily Telegraph" cikke. = febr. 16. 2. p.

369. Az Angliai Magyar Tanács üdvözlése. = febr. 17. 2.p.
Budapest felszabadulása alkalmából.
370. Moszkva az új magyar hadsereg és a szakszervezetek megszervezéséről. = febr. 22. 2.p.
371. A nyugateurópai magyarság kongresszusa. = febr. 25. 2.p.
372. A moszkvai és londoni rádió beszámolója a miniszterelnök szegedi beszédéről. = febr. 25. 2.p.
373. Szovjet állásfoglalás Miklós miniszterelnök beszédével kapcsolatban. = febr. 28. 2.p.
- 2.2 Világpolitikai események
374. [HALPERN -HARDI Róbert] H.R.: A szabadság hangjai. = nov. 30. 4.p.
Brassóból, Kolozsvárról, Szegedről érkezett hírek az új élet megindításáról.
375. Partizánmozgalmak Ausztriában, Dániában és Szlovákiában. = dec. 2. 2.p.
376. A teheráni nyilatkozat évfordulója. = dec. 2. 2.p.
377. Eden beszéde. = dec. 5. 2.p.
Annak a hitének ad kifejezést, hogy a háború és béke problémája megoldható a szövetségesek fennálló őszinte együttműködése alapján.
378. A német-svéd kapcsolatok megszakítását követelik Svédországban. = dec. 14. 2.p.
379. Ungvár munkássága is megállta a helyét. = dec. 16. 2.p.
A szervezett munkások megakadályozták a vízművek és a villanytelep felrobbantását.
380. Churchill beszéde az athéni kerekasztal-konferencián. = dec. 28. 2.p.
381. Karácsonyi szózatok. XII.Pius, VI. György, VI. Haakon és Roosevelt üzenetel. = dec. 28. 2.p.
382. Norvégia és Olaszország újra felveszi a diplomáciai kapcsolatokat. = dec. 31. 2.p.
383. [VÁZSONYI István] V.I. - [HALPERN - HARDI Róbert] H.R.: Akik az utat mutatják: Roosevel, Sztálin, Churchill. = dec. 31. 5.p.
Életrajzok, jellemzések.
384. Az 1944. év külpolitikai eseményei. = dec. 31. 8.p.
385. Újabb hármas találkozó előtt. = jan. 6. 2.p.
386. Szovjet szabadságharcosok válaszolnak Lady Gibbsnek, aki megbocsátást kér a hitlerista gyilkosoknak. Ilja Ehrenburg cikke a "Vörös Csillag"ban. = jan. 28. 5.p.
387. A hármas találkozó a legkedvezőbb időpontban jön létre. = jan. 31. 2.p.
388. Harvey Hoppkins európai útja a három szövetséges vezérférfiú közeli találkozója érdekében. = febr. 1. 1.p.
389. Újabb Roosevelt-Sztálin-Churchill találkozó. = febr. 7. 1.p.
390. Összeült a hármas értekezlet. = febr. 7. 2.p.

391. Londonban megnyílt a szakszervezetek nemzetközi értekezlete. = febr. 7. 2. p.
392. A háboru és béke összes kérdései a hármas találkozó tárgyalássorozatában. = febr. 9. 1. p.
393. [VÁZSONYI István] V.I.: Hivatalos jelentés a Fekete-tengermenti hármas találkozóról. = febr. 9. 1. p.
394. Az új világrendért. = febr. 10. 1. p. Vezércikk a hármas találkozóról.
395. A volt csatlós államok szakszervezetei is meghívást kapnak a világkongresszusra. = febr. 10. 2. p.
396. Citrine [Walter] a Németország elleni intézkedésekről. = febr. 11. 2. p.
397. Sztálin, Roosevelt, és Churchill részletes terveket dolgoztak ki Európa felépítésére a krími értekezleten. = febr. 14. 2. p.
398. Szovjet közlemény a három delegációról. = febr. 14. 2. p.
399. A hármas találkozó eredményei a világsajtó és rádió megvilágításában. = febr. 15. 2. p.
400. Véget ért a szakszervezeti kongresszus. = febr. 18. 2. p.
401. Párizs lesz a szakszervezeti világkongresszus székhelye. = febr. 24. 2. p.
402. Roosevelt nyilatkozata az újságírók előtt hazaérkezése után. = márc. 2. 2. p.
403. Az antifasiszta koalíció erősebb, mint valaha. A moszkvai rádió heti szemléje. = márc. 6. 2. p.
404. 45 nemzetet hívtak meg a san-franciscói értekezletre. = márc. 7. 1. p.
405. A szakszervezeti világszövetség előkészítő munkája. = márc. 13. 2. p.
406. Német békepuhatolozás Stockholmban. = márc. 18. 5. p.
407. Moszkva a német békepróbálkozásokról. = márc. 23. 2. p.
408. Beszámoló a moszkvai szakszervezetek előtt a londoni kongresszusról. = márc. 23. 2. p.
409. Újabb német béketapogatózás. = márc. 24. 2. p.
410. Argentína hadat üzent Németországnak. = márc. 29. 2. p.
411. Rövid külföldi hírek
A Külföldi hírek; Külföldi hírek; Rövid külföldi hírek; A külpolitika eseményei; Külpolitikai hírek összefoglaló címek alatt -
dec. 1. 2. p.; dec. 15. 2. p.; jan. 11. 2. p.; jan. 16. 2. p.; jan. 17. 2. p.; jan. 19. 2. p.; jan. 21. 5. p.; jan. 24. 2. p.; jan. 26. 2. p.; jan. 30. 2. p.; febr. 2. 1. p.; febr. 18. 2. p.; febr. 23. 2. p.; febr. 28. 2. p.; márc. 2. 2. p.; márc. 2. 2. p.; márc. 9. 2. p.; márc. 18. 5. p.; márc. 20. 2. p.; márc. 21. 2. p.; márc. 22. 2. p.; márc. 24. 2. p.; márc. 25. 4. p.; márc. 30. 2. p.; ápr. 1. 2. p.; ápr. 4. 2. p.; ápr. 5. 3. p.; ápr. 6. 2. p.
403. Az antifasiszta koalíció erősebb, mint

- 2.3 Egyes országokra vonatkozó hírek
- 2.310 Amerikai Egyesült Államok
412. Az új amerikai külügyminiszter eskütétele. = dec. 3. 2.p.
413. A chicagói szakszervezeti kongresszus. = dec. 17. 5.p.
414. Washingtonból jelentik. = dec. 20. 2.p.
R. Low államminiszter Washingtonba érkezett a felszabadított területek segélyezésének problémáit megtárgyalni.
415. Roosevel a háboru és béke nagy kérdéseiről. = jan. 9. 2.p.
416. Kinevezték az USA magyarországi követét. [Arthur Schönfeld]. = jan. 25. 2.p.
417. Roosevel elnök születésnapjára üzenetét felesége olvasta fel a rádióban. = febr. 1. 1.p.
418. Roosevel üzenete Sztálinhoz. = febr. 17. 2.p.
419. Stettinus beszéde a pánamerikai értekezleten. = febr. 24. 2.p.
420. Roosevel beszámolója a kongresszus előtt. = márc. 3. 1.p.
421. Az amerikai kormány tagjai és a küldöttségek vezetői, külképviselők tagjai ne hagyják el szolgálati helyüket, olyan események következhetnek be, melyeket teljes készenlétben kell fogadni. = márc. 29. 2.p.
- 2.311 Anglia
422. Churchill hetvenéves. = dec. 1. 2.p.
423. Az angol munkáspárt a szocialista államközösség mellett foglalt állást. = dec. 13. 2.p.
424. Attlee beszéde a munkáspárt pártnapján. = dec. 14. 1.p.
425. Churchill és Eden Athénból visszautaztak Londonba. = dec. 30. 3.p.
426. A világ legnagyobb vasúthálózatát akarja kiépíteni Anglia. = dec. 30. 3.p.
427. Churchill nagy beszéde a háboru alatt és utáni főproblémákról. = jan. 20. 2.p.
428. Churchill beszámolója az alsóházban. = márc. 2. 2.p.
429. Churchill: "Közel van a győzelem". = márc. 17. 3.p.
Churchill beszéde a konzervatív párt évi ülésén.
430. Churchill feleségének oroszországi útja. = márc. 22. 2.p.
431. Lloyd George meghalt. = márc. 28. 2.p.

- 2.312 **Ausztria**
432. Brit hang Ausztria újjáépítéséről. = jan. 10. 2.p.
433. Francia hang ellenállásra hívja fel az osztrákokat. = jan. 13. 2.p.
434. Moszkva felhívása az osztrák néphez. = ápr. 1. 2.p.
Felhívás a németek elleni harcra.
435. Az osztrák ellenállási mozgalom szervezete. = ápr. 4. 2.p.
- 2.313 **Belgium**
436. Sztálin-tér Brüsszelben. = dec. 13. 2.p.
437. A belga hadügyminiszter felszólította a belgákat, hogy csatlakozzanak a fegyveres erőkhöz. = dec. 29. 2.p.
- 2.314 **Bulgária**
438. Szófiában megtartották a bolgár politikai büntettek tárgyalását. = dec. 30. 3.p.
439. A moszkvai kormány átadta a bolgár hatóságoknak a volt kormányzótanács tagjait. = dec. 31. 2.p.
440. Halálra ítélték a bolgár hazaárulókat. = febr. 6. 2.p.
441. A bolgár külpolitika utja. = márc. 13. 2.p.
442. A Bolgár Kommunista Párt kongresszusa. = márc. 29. 2.p.
- 2.315 **Csehszlovákia**
443. Nemetz miniszter Kelet Szlovákia felszabadított területére érkezett. = febr. 1. 1.p.
444. A csehszlovák kormány elismeri a lublini bizottságot. = febr. 6. 2.p.
445. Benes a csehszlovák államélet megindításáról. = febr. 20. 2.p.
- 2.316 **Egyiptom**
446. Egyiptom hadat üzent Németországnak -- merénylet a miniszterelnök ellen. = febr. 27. 2.p.
- 2.317 **Finnország**
447. Szovjet segítség Finnországnak. = febr. 10. 2.p.
448. Finn hadüzenet Németországnak. = márc. 6. 1.p.
449. A finn választások az amerikai sajtóban. = márc. 24. 2.p.

- 2.318 Franciaország
450. De Gaulle Moszkvában. = dec. 5. 2.p.
451. Sztálin és De Gaulle tanácskozásai. = dec. 8. 2.p.
452. Szövetségi szerződés a Szovjetunió és Franciaország között. = dec. 13. 2.p.
453. Párisi gestapo-ügynökök felelősségrevonása. = dec. 14. 2.p.
454. [VÁZSONYI István] V.I.: A szovjet-francia szövetségi szerződés jelentősége. = dec. 15. 2.p.
455. Ratifikálták a Szovjetunió és Franciaország közötti szövetségi és kölcsönös segélynyújtási szerződést. = dec. 29. 2.p.
456. Franciaország 36. tagként belép az Egyesült Nemzetek sorába. = dec. 30. 3.p.
457. De Gaulle a Rajna balparti németországi területek megszállását kívánja. = jan. 27. 2.p.
458. De Gaulle tábornok rádiószózata. = febr. 7. 2.p.
459. Megnyitották a francia Ideiglenes Nemzetgyűlés új ülészeit. = febr. 8. 2.p.
460. Helyreállt a francia-olasz diplomáciai viszony. = márc. 3. 2.p.
461. A francia kommunista és szocialista párt közös felhívása. = márc. 4. 2.p.
462. Két új önkéntes hadosztály a francia hadseregben. = márc. 15. 2.p.
- 2.319 Görögország
463. Megoldás felé halad a görög válság. = dec. 14. 2.p.
464. A görögországi helyzet. = dec. 29. 2.p.
465. Megalakult az új görög kormány. = jan. 5. 1.p.
466. A görög miniszterelnök felhívása a béke helyreállítására. = jan. 6. 2.p.
467. Görög kormánynyilatkozat. = jan. 11. 2.p.
468. Aláírták a görög fegyverszünetet. = jan. 11. 2.p.
469. A fegyverszünet hatására helyreállt a nyugalom Görögországban. = jan. 17. 2.p.
470. 33 volt görög miniszter a vádlottak padján. = febr. 20. 2.p.
471. Egymillió polgári halott Görögországban a német megszállás következtében. = márc. 15. 2.p.
- 2.320 Hollandia
472. A német helytartó a hollandi állapotokról. = jan. 10. 2.p.

- 2.321 I n d o k i n a
473. Tokiói jelentés az indokina ellenállási mozgalomról. = márc. 11. 2.p.
474. Tito marsall főhadiszállásán. Egy magyar újságíró [Lippai Imre] beszámolója a jugoszláv néphadsereg harcairól és a belső tisztogatásról. = jan. 6. 6.p.
475. Péter jugoszláv király állásfoglalása a Tito-Subasics-egyezménnyel kapcsolatban. = jan. 13. 2.p.
476. A brit sajtó helyteleníti Péter király nyilatkozatát. = jan. 13. 2.p.
477. A jugoszláv kormány állásfoglalása Péter király nyilatkozatával kapcsolatban. = jan. 16. 2.p.
478. Az új jugoszláv kormány végrehajtja a Tito-Subasics egyezményt. = jan. 31. 2.p.
479. "Állást kell foglalunk a magyarok mellett!" Az Egységes Népfelszabadító Arcvonal vajdasági konferenciája. = febr. 21. 2.p.
480. Tito miniszterelnök bemutatkozó beszéde. = márc. 11. 2.p.
481. [VÁZSONYI István] V.I.: [Románia és Jugoszlávia politikai helyzete.] = márc. 11. 1.p.
482. A jugoszláv ellenállási mozgalom 4 éves évfordulója alkalmával Tito disz-
- szemlén vett részt. = márc. 29. 2.p.
483. Jugoszlávia elismerte az ideiglenes lengyel kormányt. = ápr. 5. 3.p.
- 2.323 L e n g y e l o r s z á g
484. Náci tömeggyilkosok kivégzése [Lublinban]. = dec. 2. 2.p.
485. Churchill beszéde a lengyel kérdéssel. "Az oroszok jogosan ragaszkodnak a Curzon-vonalhoz." = dec. 17. 2.p.
486. Eden vitázó beszéde a lengyel kérdésben. = dec. 19. 2.p.
487. Amerikai álláspont a lengyel kérdésben. = dec. 20. 2.p.
488. A lengyel földreform a megvalósítás útján. = dec. 20. 2.p.
489. DEMBINSZKY, Julian: Földet kaptak a lengyel parasztok. = dec. 23. 5.p.
490. A francia kormány ideiglenes megbízottat küld Lublinba és a Lublini Nemzeti Bizottság egy követet Párizsba. = dec. 29. 2.p.
491. Lengyelország pénzügyi helyzete. = dec. 30. 5.p.
492. A lublini Felszabadító Bizottság Lengyelország ideiglenes kormánya lett. = jan. 5. 2.p.
493. A londoni emigráns lengyel kormány állást foglalt a szovjet kormány len-

- gyel politikájával szemben. = jan. 10. 2.p.
494. A lengyel nép hálája felszabadítói iránt. = febr. 15. 1.p.
495. Varsó. = jan. 19. 1.p.
Vezércikk Varsó felszabadulásáról.
496. A franciaországi lengyelek hálája Sztálin marsallnak. = márc. 22. 1.p.
497. A román és lengyel kormány kidolgozta a földreformtervezetet. = márc. 24. 2.p.
498. Jugoszlávia elismerte az ideiglenes lengyel kormányt. = ápr. 5. 3.p.
- 2.324 N é m e t o r s z á g
499. Súlyos zavargások Kölnben. = dec. 13. 2.p.
500. Tízezrével szöknek meg a munkások Németországból. = dec. 14. 3.p.
501. Helycsere a náci-börtönökben. = dec. 14. 2.p.
502. Német tömeggyilkosságok a lengyelországi koncentrációs táborokban. = dec. 16. 2.p.
503. Németország és Ausztria területén a háborus nélkülözések súlyos járványokat okoztak. = dec. 20. 2.p.
504. Szovjet bizottság a sztaniszlai körzetben 100 ezer polgári lakos lemészárlásának nyomát találta meg. = dec. 29. 2.p.
505. Egyre több német hivatalnok pártol el a náciaktól és folyamodott új utlevélért. = dec. 31. 2.p.
506. [RADÓ György] R.Gy.: Az ellenség Szilvesztere. Megjegyzések Hitler Adolf újévi beszédéhez. = jan. 4. 2.p.
507. [VÁZSONYI István] V.I.: Politikai és jogász körök állásfoglalása a német háborus felelősség kérdésében. = jan. 5. 1.p.
508. Náci tömeggyilkos halálának háttere. = jan. 10. 2.p.
509. Gyermek-koncentrációs tábort találtak a szovjet csapatok, honnét napi 200 l. vért szállítottak a német Vöröskeresztnek. = jan. 13. 2.p.
510. A felbomlás jelei Németországban. = jan. 27. 2.p.
511. Dühöng a terror Németországban. = febr. 2. 1.p.
512. Szemtanuk beszámolója a berlini pánikhangulatról. = febr. 22. 2.p.
513. Svéd beszámoló a berlini defetizmusról. = febr. 22. 2.p.
514. Hitler képtelen volt maga felolvasni szokásos szidalmait. = febr. 27. 2.p.
515. A németországi magyar munkások elbánnak a nyilas kémekkel. = márc. 3. 2.p.
516. Szovjet haditudósító a sziléziai gyűjtőtáborok borzalmairól. = márc. 3. 2.p.

517. A beteljesült jóslat. = márc. 4. 2. p.
Hitler 1935-ös mondatát idézi: "Ad-
jatok nekem tíz évet és nem fogjátok
többé megismerni Németországot".
518. Hírek Berlin pusztulásáról és Münche-
ni zavargásokról. = márc. 11. 2. p.
519. Hitler: "A sors ellenünk foдрdult". =
márc. 15. 2. p.
A hősök emléknapján tartott beszéd-
ről.
520. Zavargások Berlinben. = márc. 17. 3.
p.
521. Szigorú ellenőrzés alatt folyik a mun-
ka az elfoglalt német városokban. Egy
szovjet haditudósító helyzetképe. =
márc. 21. 2. p.
- 2.325 O l a s z o r s z á g
522. Négy kommunista miniszter van az új
olasz kormányban. = dec. 13. 2. p.
523. Helyreállt a francia-olasz diplomáciai
viszony. = márc. 3. 2. p.
524. Leszámolás az olasz háborús bűnösök-
kel. = márc. 14. 2. p.
- 2.326 R o m á n i a
525. Az új román kormány. = dec. 13. 2. p.
526. [ANTAL Gábor] (ag.): Gyermeknap!
= dec. 28. 7. p.
A kolozsvári demokratikus pártok
gyermekvédelmi akciója.
527. HALBERG Gyula: Románia augusztus
23. után. = dec. 30. 4. p.
528. (N.): Nagyvárad beszámoló. = dec.
30. 7. p.
529. HALBERG Gyula: A román belpoliti-
kai helyzet. = dec. 31. 6. p.
530. Kolozsvárott tisztogatnak. = jan. 11.
2. p.
531. A bukaresti szakszervezeti kongresz-
szus. = jan. 28. 2. p.
532. A kolozsvári egyetem átszervezése.
= jan. 28. 2. p.
533. Tisztogatás Kolozsvárott. = jan. 28.
2. p.
534. A német eredetű munkabíró lakossá-
got elszállítják Romániából. = febr.
7. 2. p.
535. A Nemzeti Demokrata Front elmozdi-
totta állásából Nagyvárad polgármes-
terét és alpolgármesterét. = febr. 7.
2. p.
536. A romániai Szakszervezeti Kongresz-
szus előkészületei. Beszélgetés Szen-
kovics Sándorral. = febr. 7. 2. p.
537. Új légkört a Duna-medencében! A
Kommunisták Romániai Pártja a ro-
mán-magyar viszonyról. = febr. 8.
2. p.
538. Megjelent a román nemzetiségi tör-
vény. = febr. 25. 4. p.
539. Március 15-ig be kell fejezni a föld-
reformot Észak-Erdélyben. = febr.
25. 4. p.

540. Tizenegy szakosztályt állítottak fel az északerdélyi ügyek intézésére. = febr. 27. 2.p.
A kolozsvári "Világosság"-ból.
541. Tömegesen internálja a fasisztákat a nagyváradi rendőrség. = febr. 27. 2.p.
542. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság betiltott egy reakciós román lapot. [Iir.] = febr. 27. 2.p.
543. Elindult Nagyváradról a deportáltak felkutatására az első expedíció. [Iir.] = febr. 27. 2.p.
544. A kolozsvári rendőrség letartóztatta Bodolát, a volt válogatott futballistát [Bodola Gyula]. = febr. 28. 2.p.
545. Lemondott a román kormány. = márc. 2. 2.p.
546. Romániának választania kell a fasiszta diktatura és a demokrácia között - írja a moszkvai "Háboru és Munkásosztály" című lap. = márc. 3. 2.p.
547. Romániai helyzetkép a földreformról, a reakció elleni küzdelemről és a politikai kibontakozás utjáról. = márc. 4. 2.p.
548. A Groza-kormány megalakulásával megoldódott a román kormányválság. = márc. 9. 2.p.
549. Strudza román herceg mammutbirtokát kiosztották a parasztek között. = márc. 9. 2.p.
550. Az új román hadügy- és belügyminiszter programja. = márc. 10. 1.p.
551. A román sajtó egyöntetlően támogatja a Groza-kormányt. = márc. 10. 2.p.
552. [VÁZSONYI István] V.1.: [Románia és Jugoszlávia politikai helyzetéről.] = márc. 11. 1.p.
553. Románia a világbéke-szervezetért. = márc. 13. 2.p.
554. A Groza-kormány teljes listája. = márc. 13. 2.p.
555. Felosztották Vajda-Vojvoda Sándor birtokát a román parasztek között. = márc. 13. 2.p.
556. Groza a nemzetközi együttműködés politikájáról. = márc. 17. 3.p.
557. Román háborus bűnösök felelősségrevonása. = márc. 20. 2.p.
558. [RADÓ István] R.I.: Erdély a népi demokrácia útján. = márc. 21. 3.p.
559. Kolozsvárott autonóm magyar és román egyetemet állítanak fel. = márc. 23. 2.p.
560. A nép az új kormány mellett foglal állást. A "Pravda" a romániai eseményről. = márc. 24. 2.p.
561. Helyén marad Északerdély demokratikus közigazgatása és rendőrsége. = márc. 24. 2.p.
562. A román és lengyel kormány is kidolgozta a földreformot. = márc. 24. 2.p.
563. Demokratikus alapokra helyezik át a román hadsereget. = márc. 24. 2.p.
564. A romániai demokrata arcvonaltámogatásáról indított a hazatérő deportáltak támogatására. = ápr. 6. 2.p.

- 2.327 Szovjetunió
565. [SZILÁGYI József] Sz. J.: A Vörös Hadsereg. [Vezércikk] = nov. 16. 1. p.
566. 2500 mázsa szovjet gabona Ungvárnak. = dec. 2. 4. p.
567. Szovjet szakszervezeti bizottság indult Londonba. = dec. 6. 2. p.
568. Sztálin és De Gaulle tanácskozása. = dec. 8. 2. p.
569. Szövetségi szerződés a Szovjetunió és Franciaország között. = dec. 12. 2. p.
570. A nemzetiségek jogai a Sztálin-alkotmányban. = dec. 14. 2. p.
571. [VÁZSONYI István] V. I.: A szovjet-francia szövetségi szerződés jelentősége. = dec. 15. 2. p.
572. [HAJDÚ Ferenc] H. F.: Sztálin! = dec. 19. 6. p.
573. Beszélgetés egy orosz kapitánnyal [a szovjet életkörülményekről]. = dec. 19. 6. p.
574. Sztálin hatvanöt éves. = dec. 23. 3. p.
575. Milyen az új orosz falu? = dec. 24. 8. p.
576. Szovjet sport. = dec. 28. 7. p.
577. Ratifikálták a Szovjetunió és Franciaország közötti szövetségi és kölcsönös segélynyújtási szerződést. = dec. 29. 2. p.
578. RÉVAI József: Lenin műve. = jan. 21. 1-2. p.
Lenin halálának évfordulójára.
579. Szovjet szabadságharcosok válaszolnak Lady Gibbsnek, aki megbocsátást kér a hitlerista gyilkosoknak. Ilja Ehrenburg cikke a "Vörös Csillag"-ban. = jan. 28. 5. p.
580. Sztálingrád. = febr. 2. 2. p.
A sztálingrádi csata kétéves évfordulójára.
581. A Vörös Hadsereg vidám percei. = febr. 8. 2. p.
Beszélgetés a fronton járt örmény színészekkel.
582. Szovjet segítség Finnországnak. = febr. 10. 2. p.
583. Az orosz pravoszláv egyház összkongresszusa. = febr. 11. 2. p.
584. A szovjet nép és kormány hálája. = febr. 13. 5. p.
A szovjet dolgozók jutalmazási rendszere.
585. A személyes vagyon és az örökösödés a Szovjetunióban. = febr. 18. 7. p.
586. A Szovjetunió kisiparosai. = febr. 22. 2. p.
587. A Vörös Hadsereg. = febr. 23. 1. p.
Vezércikk a VH fennállásának 27. évfordulójára.
588. Eltöröljük a föld színéről a német imperialistákat, megteremtjük a vi-

29. lág népeinek tartós békéjét. = febr. 23. 1. p.
A Szovjetunió Kommunista Pártjának kiáltványa a Vörös Hadsereg fennállásának 27. évfordulóján.
589. Vorosilov marsall. = febr. 24. 3. p.
Lenin renddel való kitüntetése alkalmából.
590. Vorosilov marsall estélye a Vörös Hadsereg napján. [febr. 23.] = febr. 25. 3. p.
591. Világszerte ünneplik a Vörös Hadsereget fennállásának 27. évfordulóján. = febr. 27. 1. p.
592. Meghalt Alexej Tolsztoj. [Hír] = febr. 27. 2. p.
593. A szovjet hadianyaggyártás ugrásszerű fejlődése. = febr. 28. 2. p.
594. Gergely Sándor előadása a Szovjet[unió] egyetemeiről [a Debreceni Egyetemi Körben]. = márc. 9. 14. p.
595. Nagyszabású képzőművészeti kiállítás Moszkvában. = márc. 15. 2. p.
596. Sztálin marsall távirata Miklós miniszterelnökhöz. = márc. 18. 5. p.
Köszönetet mond a Vöröshadsereg jubileumára küldött üdvözléért.
597. Molotov külügyi népbiztos távirata Gyöngyösi külügyminiszterhez. = márc. 20. 2. p.
Megköszöni a külügyminiszter üdvözlő táviratát.
598. A Szovjetunió felmondta a Törökországgal kötött egyezményt. = márc. 23. 2. p.
3. AZ ÚJ ÉLET KEZDETÉN
- 3.1 A háboru és a fasiszmus rombolása, áldozatai
599. [BALOGH Elemér] B. E.: Ötszáz vagon élet... = nov. 18. 1. p.
Vezércikk a kivonuló fasiszták által felgyújtott Istvánmalom pusztulásáról.
600. Sopron. = dec. 2. 4. p.
Helyzetkép a nyilas kormány ottani működéséről.
601. Szálasiék kétségbeesett kísérletei a fegyelem helyreállítására. = dec. 3. 2. p.
Drasztikus rendszabályok a katonaszökevények, szabotálók és lázadók ellen.
602. A budapesti nyilasok menekülnek a süllyedő hajóról. = dec. 8. 2. p.
603. [BALOGH Elemér] B. E.: Nyomorúságunk. [Vezércikk] = dec. 7. 1. p.
Debrecenét kifosztották az elmenekült nyilas vezetők.
604. A németek elhurcolják a budapesti lányokat. = dec. 8. 2. p.
605. Sz. K.: Miskolc felszabadulás előtti napjai. A miskolci "Mokkán [MOKAN] Comité" egy tagjának beszámolója. = dec. 10. 2. p.
606. Szálasiék halálra ítélték az ideiglenes magyar kormány három tábornok tagját. [Hír] = dec. 13. 2. p.
A Szálasi-kormány távollétében halálra ítélte Miklós Bélát, Vörös Jánost, Faragho Gábort.

607. Cs. M.: Horváth Sándor nyilasvezér nem szeretné, ha a budapesti munkás-ság az ellenség felé "gravitálna". Beszámoló egy pesti nyilasbeszédéről. = dec. 28. 4.p.
608. TÓTH Erika; Miklós Béla miniszterelnök feleségét az oroszok Debrecenbe hozták. Nyilatkozik az átélt borzalmakról. = dec. 28. 5.p.
609. A budapesti volt zsidó munkaszolgálatosok gyűlése. = dec. 29. 7.p.
Megalakították a Budapesti Zsidó Szövetséget, érdekképviselőjüknek dr. Lévy Zoltánt választották meg.
610. [RADÓ István] R.I.: "Tegnap délután még Budapesten voltam". = jan. 11. 2.p.
Szemtanu beszámolója a lerombolt fővárosról, az éhező lakosságról és a kiméretlen terrorról.
611. TARISKA István: Voronyezs évfordulójára. = jan. 12. 3.p.
612. CSILLAG Károly: Budapest tragédiája. 1. Október. 2. Ostrom. = jan. 17. 2.p.; jan. 18. 2.p.
A nyilas uralom lerombolta, kifosztotta a fővárost, kiméretlen terrorral súlytotta a lakosságot.
613. "Józsa Béla Athenaeum". = jan. 28. 4.p.
A székely famunkás és faszobrász, a fasizmus mártirja emlékének.
614. A Magyar Vöröskereszt felhívása a hozzátartozókat kereső közönséghez! = febr. 4. 2.p.
615. Hazajött az első hadifogoly-csoport. = febr. 7. 2.p.
616. Sebestyén Lajos és családja a nyilas terror áldozata lett. = febr. 8. 3.p.
A Debreceni Működgyár igazgatója.
617. Hogyan ölték meg Kiss János tábornokot és társait [Nagy Ernő, Tarcsai Vilmos] a nyilas banditák? = febr. 18. 4.p.
618. Képek a pesti nyilas rombolásról, vérengzésről. = febr. 18. 4.p.
619. Öt vagon gyógyszert raboltak el a Chinoin-gyárból. = febr. 18. 5.p.
620. Kifosztották a nációk Magyarország legnagyobb bányáját [Wolfner-bányát]. = febr. 18. 5.p.
621. [RADÓ István] R.I.: Bajcsi-Zsilinszky Endre. = febr. 20. 1.p.
Vezércikk kivégzésének hírére.
622. Sopronban kivégezték Bajcsy-Zsilinszky Endrét. = febr. 20. 3.p.
623. Két hatalmas emlékművet állít fel a Vörös Hadsereg Debrecenben. = febr. 21. 3.p.
624. Sárosi György válogatott labdarúgó eltűnt. [Hír] = márc. 2. 3.p.
625. Nyilas tömegvérengzés egy budai körházban. = márc. 3. 2.p.
626. RADÓ István: "Kitűnő körülmények között éltünk". A [szovje] hadifogságból visszatért honvédek elbeszélnek élményeiket. = márc. 8. 2.p.
627. Köszönetnyilvánítás. = márc. 10. 2.p.
Kövári Marcell alezredes köszönete a lakoságnak a hadifoglyoknak juttatott adományokért.
628. GÁL György: Gyöngyösi János külügy-miniszter nyilatkozata a magyarországi deportáltak sorsáról. A kormány jegyzéket intézett érdeklőkben a Szovjetunióhoz. = márc. 10. 3.p.